יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT | פרייז 15 גראשען | היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 177 | Łódź, Wtorek, 1 sierpnia 1933 r. | עלפטער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג, ט׳ מנחם אב תרצ״ג | № 177

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

פינאנץ-מיניסטער פון אמעריקא — א יוד

דעם הויכען אמט זאל פערנעמען דער ביז-איצטיגער ניו-יארקער גובערנאטאר נוימאן

ניו-יארק, 31 (יט״א טעלעגראפיש).

די אמעריקאנער צייטונגען טיילען מיט, אז דער ניו-יארקער גובערנאטאר נוימאן (א יוד) זאל בעשטימט ווערען אלס פינאנץ-מיניסטער פון די פאראייניגטע שטאטען. נוימאן וויל בישט געקענט קיין שום ערקלערונגען.

רוזוועלט׳ס געגנער וועלען בעקעמפט ווערען

לאנדאן, 31 (ספ. טעל.)

גענעראל דושאנסאן, אין וועמענס הענד עס ליגט איצט די אנפיהרערשאפט איבער דער ווירט-שאפטליכער אקציע אין אמעריקא, האט ערקלעהרט, אז יעדער, וועלכער וועט זיך ענטגעגענשטעלען רוזוועלט׳ס פלאן, וועט בעקעמפט ווערען.

פוילישער אויסערן-מיניסטער זאל אינטערווענירען

לטובת ארעסטירטע פוילישע יודען אין דייטשלאנד

ווארשא, 31 (יט״א טעלעפאניש).

אין צוזאמענהאנג מיט דעם ארעסט אין דייטש-לאנד פון דעם יודישען יוגענדמאן פון פוילען פע-ליקס פאיער צוזאמען מיט באך איניגע פוילישע יודען, האט פאיערס פאמיליע אין טשענסטאכאו זיך געווענדעט צום הילף-קאמיטעט פון דייטשע יודען מכוח אן אינטערווענץ. דער הילף-קאמיטעט האט זיך געווענדעט צום פוילישען גענעראלקאנסול אין בערלין און צום פוילישען אויסערן-מיניסטעריום וועגען אן אינטערווענץ.

בלוטיגע טעג אין אינדיען

לאנדאן, 31 (ספ. טעל.)

אלס תשובה אויף׳ן ענגלישען אולטימאטום, אז די צוביינטעוועטע שבטים באזאר״ס און מאמאנדי, וועלכע וואוינען אויף די גרעניצען פון אפגאני-סטאנישען אינדיען, אז די האלטען אין משך פון היינטיגען טאג ארויסגעבען אלע אגיטאטארען, וועל-כע רופען צו א מלחמה מיט ענגלאנד, האבען זיך ביידע שבטים אויפסניי צוזונטעוועט און אנגעפאלען אויף די ענגלישע קאוואלעריע. די לעצטע זענען גע-ווען געצוואונגען אפצוטרעטען.

אנ׳אינערליכע הלואה אין אמעריקא

לאנדאן, 31 (ספ. טעל.)

פון ניו-יארק איז מען מודיע, אז סעקרע-טאר וואודין האט ערקלעהרט, אז די אמעריקאנער רעגירונג האט בדעה אין אויגוסט צו מאכען אן אינערליכע הלוואה פון 500 מיליאן דאלאר, כדי אדורכצופיהרען דעם ווירטשאפטליכען אויפבוי-פלאן.

וואהל-רעזולטאט צום ציוניס-טישען קאנגרעס אין בעלגראד

בעלגראד, 31 (יט״א טעלעגראפיש).

דער רעזולטאט פון די וואהלען צום ציוניסטי-שען קאנגרעס איז 2 מאנדאטען האבען בעקומען די אלגעמיינע ציוניסטען און 2 — די ליגע.

פארק „העלענאוו" ציגאהר-טראמוויי 4 און 8.

מיטוואך, דעם 2 אויגוסט, 9 אזייגער אוונט וועט פארקומען א טרויער-אקאדעמיע געווידמעט דעם אנדענקען פון נישט-לאנג פארשטארבענעם

גרויסען חזן-קינסטלער יאסעלע ראזענבלאט ז״ל

אין דער אקאדעמיע נעמען אנטייל: דער וועלט בעריהמטער אויבערקאנטאר פון ווארשאווער סינאגאגע משה קוסעוויצקי אויך די פאפו-לערע יודישע פאלקס-זינגער זמרה זעליגפעלד און מ. קיפניס

וועלכע וועלען אויסער זייער רייכען רעפערטואר אויספיהרען אויך א רייהע קאמפאזיציעס פון פארשטארבענעם, בעגלייט און אנגעפיהרט דורך דעם טאלאנטפולען דירינגענט הערץ רוביז. מיט דער מיטווירקונג פון לאדזער פראפעסיאנעלען כאר און ארקעסטער. -::- פון 5.30 נאכמ. וועט שפילען דער לאדזער סימפאנישער ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון דיר. טעאדאר רידער

פראגראם: 1) א פארערדע וועגען יאסעלע ראזענבלאט׳ס לעבען, שאפען און בעדייטונג אי, דער חזנישער וועלט פון מ. קיפניס. 2) שויתי לנגדי תמיד; אנוש כחציר; זכרותי לך — אויסגעפיהרט דורכ׳ן כאר און סימפאנישען ארקעסטער. 3) הזכרה — אויסג. פון אויבערקאנטאר מ. קוסעוויצקי. 4) ובנוחה יאמר, אלהא נשמה ספעציעל יודישע מוזיק. פון יאסעלע ראזענבלאט ז״ל; דאס יודישע ליד — אויסגעפיהרט פון מ. קוסעוויצקי און סימפאנישען ארקעסטער. 5) רעפערטואר פון מ. קוסעוויצקי און אנד.

ביים קלאוויר: פר. ליבערמאן-דאווידאוויטש. —::— בילעטען צום פרייז 1.09 צו בעקומען אין דער טערקישער קאנדיטארייע פיעטריקאווער עק פאלודניאווע, ווייגבערג, נאוואמיעיסקא 30 (קאנדיטאריי) און אין קאסע פון „העלענאוו".

פארק העלענאוו

גאנץ לאדזש טרעפט זיך שבת, דעם 5 אויגוסט איז פארק „העלענאוו" אויף דער

גראנדיעזער גארטען-פערוויילונג

לטובת דעם שורעק-קינדער-היים ביים קוראטאריום פון די בראכאוו-שולען

פראגראם: 1) קאנצערט פון סימפאנישען ארקעסטער אונטער דער אנפיהרונג פון פראפ. טעאדאר רידער, וועלכער וועט אויספ. ספעצ. יודישע און פאלקס-מאטיוען. 2) דער „שטערן"-ארקעסטער אונטער דער אנפיהרונג פון דירינגענט באלאטני וועט אויספיהרען ספעציעל ארבייטער-מוזיק. 3) 8 אוונט: אויפטריט פון די בעריהמטע גירלס פון „אררט". 4) פאלקס-לידער, ראמאנסען, וועט זינגען די בעליבטע „אררט"-ארטיסטין מ. דאלסקא. 5) מאנאלאגירען און רעציטירען וועט דער ליבלינג פון לאדזער פובליקום, פאפולערער ארטיסט פון „אררט", י. שומאכער. 6) צום סוף וועט רעציטירען איינציגע שפאנונגען דער בעריהמטער הומאריסט ש. יאנאווסקי צווישען אנדערע זיין פאפולערען שלאגער „לאדזער יודען לייענען..." פון 9 אזייגער אוונט מעניך אונטער דער בעגלייטונג פון א דזשאז-ארקעסטער. — א גרויסע פאנטען לאטעריע מיט 2000 ווערטפולע געווינ-סען, דערונטער א ראווער, פאטעפאן, ראדיא-אפאראטען, דאמען- און מענער-שטאפען, וועש, קאזעס, שפעסען און פיל אנד. -::- פרייז פון בילעטען איז זעהר א בילינער — פאר דערוואקסענע 1 זל., פאר שילער און קינדער 50 גר. —::— אכטונג: אין דער בראכאוו-ביבליאטעק, אל. קאשטשושקי 9 קען מען בעקומען ביז פרייטאג, ד. 4 אויגוסט, הנחה-בילעטען צום פרייז פון 75 גראשען.

מאשין-מצות

זעכצען יעדען טאג פרישע און דינע, מצה-מעהל ווי אויך סוכארקעס לויט קארלסבאדער סיסטעם, ווי אויך פריהשטיקען, יארסקע מיטאגען און אווענדברויטען

עמפעהלט די בעקאנטע צוקערניע

N. Weinberg

פיעטריקאווער 38

טעל. 143-82

פערסלענערטע פרייזען!

Doktór ŁAGUNOWSKI powrócił

Piotrkowska 70 i róg Traugutta Tel. 181-83.

choroby skórne weneryczne imoczopłciowe Gabinet Roentgenoleczniczy.

Przyjmuje od 8³⁰ do 10 1 — 2³⁰, od 6 do 8³⁰ w w niedzielę i święta od 10—1. Oddzielna poczekalnia dla pań.

DOM EKSPEDYCYJNY

R. SOBOL, Łódź

Piotrkowska 6, tel. 153-96. Rok założ. 1918

מאכט בעקאנט. אז פון 15. יוני ד. י. איז ערעפענט געווארען

א ספעצ. מאגאזין צו לאגערען סחורות

דער מאגאזין, וועלכער געפינט זיך אין סאמע צענטער שטאט (פיעטריקאווער 6) איז אסעקורירט פון פייער און גנבה. ס׳קען אויך זיין ספעציעלע צימערן. ס׳ווערט גע-עפענט א ספעציעלע שפייז-אבטיילונג און צום אויסזאס׳ן.

דער ניי-געעפענטער מאגאזין איז פערזעהען מיט אלע נויטיגע איינריכטונגען, ווי: קראפט-ווינדע, לאסט-אויטא׳ס און פלאטפארמעס, מיט וועלכע די סחורה ווערט אויפ׳ן פערלאנג אפגענומען און אפגעשיקט צו די גע-עהרטע קליענטען — די פרייזען זענען זעהר מעסיגע

גענויערע אינפארמאציעס אויפן ארט טעגליך פון 5—7 אוו.

FABRYKA SUKNA

A. D. SZPIRO

BIAŁYSTOK

קאמיסיאנס-לאגער ביי דער פירמע

ג. שציבוק

פעטריקאווער 61, טעלעפאן 24-000

קאמפען צווישען ארבייטער, רייכסוועהר און היטלעריסטען

חרוב געמאכט יודישע הייזער

וויען, 31 (ספ. טעל.)

אין נירענבורג האבען זיך היטלעריסטישע אפטיילונגען אריינגעריסען אין א סך יודישע הייזער דארט אלץ חרוב געמאכט און ארעסטירט פערזאנען וועלכע האבען זיך קיינמאל נישט פערנומען מיט פאליטישע ענינים.

דער ארטיגער רייכסוועהר=קאמענדאנט האט געבעטען דעם בייערישען נאמיעסטניק צו ערקלערען אויסנאהם-צושטאנד.

אין הויף איז געקומען צו א צוזאמענשטויס צווישען רייכסוועהר און היטלעריסטען.

5 היטלעריסטען זענען שווער פערוואונדעט געווארען.

דער בייערישער אינערן-מיניסטער האט ארויסגעגעבען א באפעהל נישט צו פערעפענטליכען די ידיעות וועגען די דאזיגע געשעהענישען.

בערלין, 31 (ספ. טעל.) אין איזערלאהן, אין וועסטפאליען, איז געקומען צו א צוזאמענשטויס צווישען ארבייטער און היטלערישע פאליציי.

די פאליציי האט בענוצט געוועהר. 1 ארבייטער דערהרגעט און 2 שווער פערוואונדעט.

געלד-בערזע אין ווארשא

ווארשא, 31 (טעלעפאניש).

אויפ'ן פריוואטען מארק זענען געמאכט געווארען דאלאר-טראנזאקציעס אויף 6.55 זל. ביי די אינטערנאציאנאלע בערעכענונג צו 6.57 זל. באנק-פאלסקי האט געצאהלט 6.50 זל.

נאכמיטאג האט מען פארגעלעגט דאלארען צו 6.45 זל. נאר עס זענען נישט געווען קיין אפנעהמער. די באנק-פאלסקי האט שטופענווייז פערקלענערט דעם פרייז ביז 6.35 זל.

עספעראנטיסטען-קאנגרעס אין קעלן

בערלין, 31 (ספ. טעל.)

אין קעלן האט זיך געעפענט דער עספעראנטיסטישער וועלט-קאנגרעס. עס נעהמען אנטייל 1000 דעלעגאטען פון 32 לענדער.

ארעסטירט פעלשער פון באהן-הנחה-בילעטען

ווארשא, 31 (ספ. טעל.)

אין צוג, וואס איז געגאנגען פון ווארשא קיין זשירארדאוו האט מען ארעסטירט 2 יודישע איינוואוינער פון ווארשא שמחה לינגענבערג און הערש לייב קאץ, וועלכע האבען געהאט א פרנסה פון אויסארבייטען פאלשע שיינען, אויף וועלכע מ'האט בעקומען הנחה-באהן-בילעטען.

די רעוויזיע וואס מ'האט געמאכט ביי די ארעסטירטע אין די וואוינונגען האט מען געפונען מאטעריאלען, וואס בעשטעטיגען די סבה פון זייער ארעסט. די ארעסטירטע זענען אבער זיך נישט מודה אין זייער שולד.

קלאנגען וועגען ענדערונגען אין פוילישען אויסערן=מיניסטעריום

ווארשא, 31 (טעלעפאניש).

עס קורסירען ווידער קלאנגען וועגען ענדערונגען אין די פוילישע אויסלענדישע פלאצירקעס.

נאך מיניסטער בעקס וויזיט אין ווילנע זאלען די דאזיגע ענדערונגען רעאליזירט ווערען און מען טרעט שוין צו דאס אויסצופיהרען.

א חוץ ענדערונגען אין בערלין, וואס ווערט מיט צייהען אנ'ענדערונג פון אמט פון באטשעלניק פון דער מערב-אפטיילונג, וואס נעהמט איבער יוזעף פאטאצקי, דער געוועזענער בעל-יועץ פון ... נער פוילישען אמבאסאדאר.

עס זאלען אויך פארקומען ענדערונגען אין די פוילישע באטשאפטען אין פאריז, לאנדאן, וויען, אטען, שטאקהאלם און אנדערע.

עס גייען אויך קלאנגען, אז עס זאלען אויך פארקומען ענדערונגען אין דער פוילישער לאגער צובקע אין מאסקווע, די פוילישע באטשאפט זאל דארט געהעכערט ווערען אויפ'ן אמט פון אמבאסאדאר. אויפ'ן אמט פון אמבאסאדאר רופט מען אן דעם בידאיצטיגען באטשאפטער לוקאשעוויטש.

א פלאן איינצולאדען קיין כינע יודישע פראפעסארען

וועלכע האבען פערלוירען זייערע פאסטענס אין דייטשלאנד

פעקין, (יט"א) די גרעסטע כינעזישע צייטונג „טו לי פענג-לון" האט פערעפענטליכט א לייט-ארטיקעל, אין וועלכען די כינעזישע רעגירונג ווערט אויפגעפאדערט אויסצונוצען די איצטיגע געלעגענהייט און איינצולאדען א געוויסע צאהל יודישע פראפעסארען פון דייטשלאנד אויף דעם פעקינער אוניווערזיטעט. די צייטונג שרייבט, אז אזא געלעגענהייט קען זיך טרעפען בלויז איינמאל אין טויזענד יאהר. ווען צוליב די היטלעריסטישע גרויזאמקייטען קענען בעריהמטע דייטשע פראפעסארען איינשטימען אויסצוואנדערן אין ווייטען כינע.

אנשטאט צו שיקען יעהרליך 25 כינעזישע סטודענטען אין די אמעריקאנער אוניווערזיטעטען, וואס עס איז פערבונדען מיט א הוצאה פון 4600 דאלאר פאר יעדען סטודענט, איז פיל צוועקמעסיגער איינצולאדען 10 בעריהמטע פראפעסארען קיין פעקין. די צייטונג איז איבערצייגט, דאס אויב דאס כינעזישע בילדונגס-מיניסטעריום וועט מאכען דעם ערשטען פרוב אין פעקין, וועלען דעם ביישפיל נאכטון אויך די אנדערע כינעזישע אוניווערזיטעטען.

דייטשע נאציאנאל=סאציאליסטען אין טשעכאסלאוואקיי

לעגען פאר אנ'איינהייטליכען פראנט מיט די דייטשע סאצ.-דעמאקראטען

פראג (י.ט.א.) די פערוואלטונג פון דער דייטשער נאציאנאל - סאציאליסטישער פארטיי אין טשעכאסלאוואקיי האט נאך די רעפעראטען פון דעפ. יונג און סענאטאר יעסטער בעשלאסען זיך צו ווענדען צו אלע דייטשע פארטייען וועגען שאפען א געמיינזאמען אפאזיציאנס-בלאק אין טשעכאסלאוואקישען פארלאמענט.

אין דעם דאזיגען איינהייטליכען דייטשען פראנט זאלען לויטן פלאן פון די דייטשע נאציאנאל-סאציאליסטען צום ערשטען מאל אריינגעצויגען ווערען אויך די דייטשע סאציאל-דעמאקראטען.

אין די לינקע דייטשע קרייזען אין טשעכאסלאוואקיי הערשט א נעגאטיווע שטעלונג צו דעם פארשלאג.

אגודת=ישראל פערהאנדעלט

מיט'ן ענגלישען געזאנדטען אין טשעכאסלאוואקיי

פראג (יט"א) דער בייזייער הרב-הראשי פון דער יודישער ארטאדאקסיע אין א"י, הר"ר י. ח. דושינסקי האט ערב זיין אפפאהרען קיין ירושלים געהאט א לענגערע אודיענץ ביים ענגלישען געזאנדטען עדיסאן אין פראג און איהם איבערגעגעבען די וואונשען און פאדערונגען פון אגודת-ישראל.

עס זענען בפרט ארומגערעדט געווארען ברייטער צו"ל פראגען: די איינוואנדערונג פון ארטאדאקסישע יודען קיין ארץ-ישראל און די ארטאדאקסישע פאדערונגען בנוגע דער ארגאניזאציע פון די יודישע קהלות אין א"י. דער געזאנדטער האט צוגעזאגט איבערצושיקען די וואונשען קיין לאנדאן.

א צווייטע קאנפערענץ האט געהאט דער ירושלימ'ער אגודה-פיהרער הרב משה בלוי מיט'ן ענגלישען גענעראל-קאנסול ניקאלסאן אין פראג. דער עיקר זענען די פערהאנדלונגען געווען געווידמעט דער צוטיילונג פון בלאנקא-סערטיפיקאטען פאר אגודה'סטישע עולים קיין ארץ-ישראל און ספעציעלע סערטיפיקאטען פאר א געוויסער צאהל בחורים פאר דער ירושלימ'ער ישיבה פון הרב דושינסקי. די דאזיגע ספעציעלע סערטיפיקאטען זענען תיכף בעוויליגט געווארען, וועגען די בלאנקא-סערטיפיקאטען זענען די פערהאנדלונגען נאך נישט פערענדיגט.

הרב משה בלוי האט געהאט א לענגערע אודיענץ אויך אין טשעכישען אויסערן-מיניסטעריום קאנפערירענדיג וועגען די זעלבע פראגען מיטן בעפולמעכטיגטען מיניסטער סאוקופ און מיט'ן געוועזענעם טשעכישען קאנסול אין ירושלים ד"ר פייגל, וועלכער פערנעהמט איצט א הויכען אמט אין פראגער אויסערן-מיניסטעריום.

ענגלישע הלוואה פאר קאנאדע

לאנדאן, 31 (ספ. טעל.)

היינט איז פערעפענטליכט געווארען די עמיסיע פון דער 4-פראצענטיגער ענגלישע הלוואה פאר קאנאדע, אין דער הויך פון 15 מיליאן דאלאר. די הלוואה איז גענומען אויף 20 יאהר און זאל דער נאך אויסגעצאהלט ווערען אין משך פון יאהר 1953 ביז 1958. דאס איז די ערשטע הלוואה, וואס קאנאדע האט גענומען ביי ענגלאנד זינט דעם יאהר 1913.

געגרינדעט א פאלעסטיניש=איטאליענישע האנדלס-קאמער

ירושלים. (יס"א) דא איז געגרינדעט געווארען א פאלעסטיניש-איטאליענישע האנדעלס-קאמער, אין וועלכער עס זענען אריין יודען, אראבער און איטאליענער, דערונטער ה' דיזענגאף, מ. קספי און אלבינא (א קריסטליכער אראבער). פארזיצער פון דער קאמער איז ה' רופפא.

מתנה פון ווארשאווער שטאט-פרעזידענט

פארן תל-אביב'ער בירגערמייסטער דיזענגאף

ירושלים, (יט"א) דער בירגערמייסטער פון תל-אביב ה' דיזענגאף האט בעקומען אלס מתנה פון ווארשאווער שטאדט-פרעזידענט אינזש. סלאמינסקי א גרויס מאנאגראפיע פון גראף רענא וועגען ווארשא אין דער פראנצויזישער שפראך.

די מתנה איז געשיקט געווארען צום אנדענק פון ה' דיזענגאפ'ס בעזוך אין דער פוילישער הויפט שטאדט.

Dr. L.
Czarnożył
ארדינירט אין זומער-סעזאן אין
CIECHOCINER
willa Kościuszko.

Dr. med.
I. Rozenfeld
אויערן, נאז און האלז-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
8 זאוואדזקא 8, טעל. 241 53
נעהמט אן פון 2.30–4.30

לעכער
אויף וועש, לעצלעך צו הויזען, עקספארט און הענטשקעס ווערען אויסגענייהט ביי
ג.נארדמאן, שרודמיעסקא 8

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
צוריקגעקעהרט
נעמט אן פון 8—11 פריה, פון 1—2 מיטאג און פון 5—9 אוונט, זונטאג פון 10—1 מיטאג
עלעקטראגאליזען.
פאר ארבייטסלאזע לעטשניצע-פרייזן

WARSZTAT
ślusarsko=mechaniczny
W. Wróblewski i S-ka
Łódź, Wólczańska 95
בוי פון פערשידענע שטרימף - מאשינען און שליטען-מאשינען, צוארבייטונג פון טיילן און אפאראטען זאווי רעפעראטורן.

Dr.
F. KLOZENBERG
געדערטע-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
וואוינט איצט נארוטאוויטשא 37, טעל. 105-53.

Dr
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראז-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145 טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–4, 8–9 אוו.

אויגען - קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72
נעהמט אן שטענדיגע אויגען - קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטאריש פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אוונט.

פאר
גאלד, בזשוטעריע
און לאמבארד-קוויטען
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

שלאסערי=ארבייטען
ווי אויך אויטאגענישע שווייסונגען, מעטאל-בעארבייטונגען, מא-שינען-מיילען
פיהרט אויס ביליג
J. REDER, Łódź
קאנסטאנטינער 11/13

ווילכטיג פאר דער ארימער לאדזער בעפעלקערונג
דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז ס'איז ערעפענט געווארען דאס
אמבולאטאריום
ביים פעראיין „מלבוש ערומים"
שענקיעוויטשא 3/5.
וואו ס'ווערט ערטיילט מעדיצינישע הילף אומ'ן ארט. שיקט אויך ארויס דאקטוירים-ספעציאליסטען מיט וויזיטען אהיים
נעהמט אויך אן געבורטען און אלע ארט אנאליזען. מינימאלע אבצאהלונגען.
די פערוואלטונג.

הרינו מביעים בזה את רגשי השתתפותינו החמה למשפחות הח"ח יעקב שמרן, שמואל רייכמאן ושלמה שפייזהנדלר למות
אביהם ז"ל
ועד ההסתדרות הציונית
הועד של „קרן היסוד"
„קרן קימת לישראל"
3993

בעקאנטמאכונג
קיינער טאר נישט שליסען קיין שידוך מיט הב' קלמן פישל בן ר' יעקב פרומערמאן פון לאדז ביז ער וועט מקיים פסק זיין געגען זיין געוועזענער כלה. לויט ארויסגעזאגטען פסק פון רודער זאביאניצער רב שליט"א.
ולראי' באתי על החתום ז' מנ"א תרצ"ג
יעקב דוד וויטלזאן מו"צ בפה
געבורידער ראדזיאל אין לאדז

איטאליען וויל נישט זעהען היטלערס אנטיסעמיטיזם

ח י פ ן (יט"א) דער קענער פון איטאליענישע פארהעלטענישען ה' להדוריג באטא האט פארעפענט־ליכט אין דער „נייער וועלט" אן ארטיקעל וועגען דער האלטונג פון איטאליען — און מוסאליני צום היטלער־אנטיסעמיטיזם אין דייטשלאנד. אין משך פון די לעצטע חדשים האט די איטאליענישע פרעסע איבערהויפט נישט אינפארמירט די איטאליענישע עפענטליכקייט וועגן דער אנטיסעמיטישער באר־באַרישקייט אין דייטשלאנד, איטאליען פארשוויגט בכלל דעם גאנצען סיסטעם פון יודען־פארפאלגונ־גען אין דייטשלאנד, די איטאליענישע פרעסע פאר־שוויגט אויך דעם יודישען באיקאט געגען דייטש־לאנד.

עס איז כאראקטעריסטיש, דאס יעדע איטאל־יענישע צייטונג קאן פרייַ פארעפענטליכען ארטיק־לען געגען יודען, אבער ווען א צייטונג וויל וועלען אנשרייבען עפעס לטובת די יודען, מוז מען האבען לערנען א „העכערע" הסכמה. די צייטונג „איל סאַ־זהאראַ" האט געשריבען עפעס געגען היטלערס יו־דען־האס, איז די תיכף קאנפיסקירט געוואָרען, או־בער דער פאשיסטישער פיהרער פארינאצי האט אהן א שום שטערונג געמעגט אנשרייבען אין דער אַפיציעלער „איל. רעזשיסטע פאשיסטא" א בולט אנטי־סעמיטישען ארטיקעל, וואו היטלערס יודענהעצע ווערט הארציג בעגריסט. פארינע פאָדערט נאָכמע אין איטאליען דעם היטלער־סטישען מוסטער, אנ־ווענדען דעם נומערוס־קלאוזוס אויף דעם איטאל־יענישען יודענטום ביי דער פארטיילונג פון מלוכה־שע אַרער מוניציפאלע ערטער א. אז. וו.

דער שריפטשטעלער באטא ענדיגט זיין בעטראַכטונג מיט דער נאכאמאליגער קאנסטאַטירונג, אז מוסאליני האט נישט קיין בעשטימטע פאליטיק לגבי דער יודישער פראגע, וועלכע ער בעהאנדעלט פארשידען ביי פארשידענע געלעגענהייטען (ווי, למשל דער פלוצימדיגע קבלת־פנים פון דער יודי־שער דעפוטאציע מיט א וועהמאל־פראטעסט געגען די רדיפות אויפ'ן דייטשען יודענטום). די דער־מאַהנטע פאַקטען זענען — שרייבט דער אויטאָר פון ארטיקעל — נישט קיין סימפאטישע עדות פאר איטאליענס האלטונג לגבי דעם יודישען אומגליק אין היטלער־דייטשלאנד.

מוסאליניס אָרגאַן „פאפאלא ד'איטאַליאַ" האט זיך די טעג צום ערשטען מאל פארנומען מיט דער יודישער פראגע אין דייטשלאנד. דאס בלאט קוועלט גאר אן פון דעם מעכטיגען ציוניסטישען אויפוואקס אין דייטשען יודענטום און נעהמט דייטשלאנד אין פארטיידיגונג שוין מיט פאלגענדער בעמערקונג:

„מיר, וואס האבען נישט אין אונזער פראגראם דעם אַנטיסעמיטיזם, זענען איבערראשט און אויפ'ן העכסטען גראד צו לעזען אין דער ציוניסטישע איטאליענישער צייטונג „איזראעל" וועגען אזא שטארקער ציוניסטישער בעוועגונג אין דייטשלאנד.

די האַזיגע ידיעות בעווייזען, אז די יודען אין בער־לין לעבען, בעוועגען זיך, פאראייניגען זיך און האבען די פרייהייט פארזאמלען זיך טוּווענדערהייט און אַרגומענטירען זייערע ענינים אויף צעהנדליגער פארזאַמלונגען: עס מעג זיין אמת, אז זייער פאלי־טישע און עקאנאמישע סיטואציע איז געוואָרען שווער, בפרט די מאראלישע לאגע, אבער מען וועט נישט פארבעסערען די לאגע, ווען מען וועט באכאמאל פארשפרייטען איבער דער וועלט קלאגען איבער קינדער מיט אפגעהאקטע הענד".

דער דאָזיגער פירוש פון דער איטאליענישער צייטונג בווייזט זיך נישט אין קיין קאמענטארען.

וואס דערצעהלט א קרוב פון טשארטקאווער רבי

וועגען די שוידערליכע יודען פייניגונגען אין די דייטשע קאנצענטראציאנס־לאגערן

ב ע ר ל י ן (י.ט.א.) שוידערליכע איינצעל־הייטען וועגען די יודען פייניגונגען אין די קאנ־צענטראציאנס לאגערן האט איבערגעגעבען דעם י.ט.א.־פארשטעהער א קרוב פון דעם טשאָרטקאווער רבי, וועלכער איז נאר וואס בעפרייט געוואָרען פון קאנצענטראציאנס־לאגער אין שפּנעבערג, וואו מען האט איהם געהאלטען פערשפארט אין שרעק־ליכע בעדינגונגען אין משך פון 2 וואכען. דער גאנצער קערפער פון דעם דאזיגען 30 יעהריגע יונגערמאן, וועמענס נאמען קען צוליב פערשטענד ליכע טעמים נישט אנגעגעבען ווערען, איז בע דעקט מיט צייכענס פון ברוטאלע איבערפאלען.

דער יונגערמאן איז ארעסטירט געוואָרען, הגם עס זענען נישט געווען קיין שום בעווייזען פון זיין שולד. אין משך פון די 2 חדשים האט מען איהם געצוואונגען צו רייניגען קלאזעטען, זינגען פאר די וועכטער רעליגיעזע נגונים, טאג טעגליך טראַרי זירט און געשלאגען און נישט געגעבען קיין שום שפייז אין משך פון 26 שעה. דער בעפעל צו בעפרייען איהם פון קאנצענטראציאנס לאגער איז אונטערגעשריבען דורכן קאמאנדיר פון דער אז. גער. פעלד פאליציי קראוזע. דער יונגערמאן איז בעפרייט געוואָרען מיט'ן בעדינג, דאס ער וועט גלייך פערלאזען דייטשלאנד.

העלדען־טאט פון א יוד. יוגענד־פיהרערין אין דייטשלאנד

די דייטשע פרעסע פערשוויגט די יודישקייט פון דער העלדין

א י נ ס ב ר ו ק (יט"א) די „טעלעגראפען־אר־ביאן" טיילט מיט פון אשאפענבורג, דאס אין אייר־זענבאך איז געשעהען פאלגענדער פאַרפאַל: א פרוי גייט אַ קינד, וועלכע האבען זיך געבאדען אין טייך האבען זיך אנגעהויבען צו טרינקען. די מוטער פון קינד, זעהענדיג דאס אומגליק, איז אויך אַרייַנ־געשפרונגען אין וואַסער. זי האט אָבער נישט בע־וויזען אַרויסצוראַטעווען דאס קינד און האט זיך אַליין געפונען אין לעבענס־געפאַהר. באַך אַ פרוי האט זיך געלאזט אין וואַסער, כדי צו ראַטעווען, זי האט אבער אנגעטראפען אויף א זעהר טיף אַרט און האט זיך אַליין אנגעהויבען צו טרינקען. די פיר פערזאָן האבען זיך געקלאַמערט איינער אין דעם צווייטען און זיך געגענזייטיג געצויגען אין דער טיפעניש. צום גליק האט זיך ביים ברעג געפונען די פראבעליסטין פרל. שנייער, וועלכע האט איינשטעלענדיג איהר אייגען לעבען, אפגעראַטעוועט דאס קינד און די דריי פרויען.

די טעלעגראַפען־אוניאָן און אַלע דייטשע צייטונגען פערשוויגען, אז די העלדישע פריילין שנייער איז אַ בעקאַנטע יודישע יוגענד־פיהרערין.

Dr. med.
H. Różaner
הויט, ווענערישע קראַנקהייטען און מענער־שוואכע
NARUTOWICZA 9, tel. 128-98.
צוריקגעקעהרט.
עמפפאנגט פון 8–10 און פון 5–8 אָוו.

אויפגעריסען א האטעל

פערהאַן א סך טויטע

פ ר אָ ג, 31 (ספ. טעל.)

נעכטען 8 א זייגער אינדערפריה איז פאָרגעקומען אנ'אויפרייס אין בערן־מאראווסק אין פיטער־שטאָקיגען „האטעל אייראָפעיסקי". דער גאנצער בנין איז צושטערט געוואָרען. ביז איצט האט מען ארויסגענומען פון אונטער די חורבות טויטע קערפערס פון א פרוי און א קינד. עס זענען אבער פערהאן פיל מעהר קרבנות.

צוויי סעקסואל־מארדען אין דייטשלאנד

ב ע ר ל י ן, 31 (ספ. טעל.)

זונטאג האט מען אין דייטשלאנד ענטדעקט צוויי דערמאָרדעטע פרויען אויפ'ן סעקסועלען גרונד. די פערברעכער האט מען נישט געכאַפט.

סטעריליזאציע אויף יודישע קינדער פון געמישטע חתונות

ב ע ר ל י ן, 31 (יט"א טעלעגראַפיש).

די אָרגאַניזאַציע פון די דייטשע דאָקטוירים האט זיך געווענדעט מיט אַ פאָרשלאַג, אנצווענדען דעם סטעריליזאַציע־סיסטעם לגבי קינדער פון געמישטע חתונות. די צייטונגען לעגען פאר בכלל צו פערווערען געמישטע חתונות.

עסטרייך־אונגארישע אונטער־האנדלונגען

צודאַפעשט, 31 (ספ. טעל.)

נעכטען איז דאָ געקומען דער עסטרייכישער האנדעלס־מיניסטער שטאקינגער, וועלכער האט אנ־טערגענומען אונטער־האנדלונגען צו פערטיפען די ווירטשאַפטליכע בעציהונגען צווישען עסטרייך און אונגאַרן.

א יוד בעשטימט אויף א פער־אנטווארטליכען אמט אין אמעריקא

וואַשינגטאָן, (יט"א) דער אמעריקאנער ארבייטס מיניסטער פערקינס האט בעשטימט דעם בעקאנטען יודישען עקאנאָליסט אייזענדאר לובין אלס קאָמיסאר פון אמט פאר ארבייטס־סטאטיסטיק.

די אראבער און די ארץ־ישראל־הלוואה

י ר ו ש ל י ם. (יט"א) דער פיהרער פון דער עקסטרעמער אראבישער פארטיי „איסטאקלאל" אבדול האט אין א געשפרעך מיט'ן יט"א־פארשטע־הער ערקלערט, דאס די רעגירונג האט נישט קיין רעכט ארויסצולאזען א הלוואה אהן א פריהער־דיגער פערשטענדיגונג מיט די איינוואוינער פון א"י, ווען אפילו דאס לאנד זאל ווירטשאפטליך גע־ניסען פון דער הלואה. אבדול האדי האט ער־קלערט, דאס די אראבער האלטען נישט פאר מעג־ליך צו פערהאנדלען מיט דער רעגירונג וועגען די פרעגע־עמפפעהלונגען, כל־זמן די רעגירונג אנער־קענט נישט דעם פרענס־בעריכט פאר אנ'אפיציע־לען רעגירונגס־דאָקומענט.

ח.נ. ביאליק וועט נישט האלטען דעם קולטור־רעפעראט

אויפ'ן ציוניסטישען קאנגרעס

י ר ו ש ל י ם (יט"א) ווי עס טיילט מיט „הארץ" האט זיך די ציוניסטישע עקזעקוטיווע גע־ווענדעט צו ח. נ. ביאליק, ער זאל האלטען אויף דעם 18. ציוניסטישען קאנגרעס א רעפעראט וועגען די פראבלעמען פון העברעאישער קולטור. ח. נ. ביאליק האט ערקלערט, דאס צוליב דער אינדיפע־רענטער שטעלונג פון ציוניסטישע פיהרער צו דער העברעאישער קולטור זעהט ער נישט קיין פראק־טישען ווערט אין אזא רעפעראט.

לאטעריע לטובת דייטשע פליטים אין האלאנד

אַ מ ס ט ע ר ד אַ ם, (יט"א) ווי צו פער־גרעסערן די פינאנס־מיטלען האט דער האלענדי־שער קאמיטעט, וואס שטיצט די טויזענדער יודישע פליטים פון דייטשלאנד. וועלכע געפינען זיך אין האלאנד, ארגאניזירט א לאָטעריע. עס ווערען ארויסגעלאזט 60,000 לאָטעריע בילעטען צו 2 און א האלב גולדען.

האנפליקט צווישען די עסטריי־כישע און דייטשע ראדיאס

וו י ע ן, 31 (ספ. טעל.)

דער עסטרייכישער ראדיא האט בעקומען א תשובה אויפ'ן פראטעסט פאר ראדיא־פראפאגאנדע פון דייטשלאנד.

דער דייטשער ראדיא האט ערקלערט, אז ער וועט נאך צוריקקעהרען צו דעם ענין.

אין צוזאמענהאנג דערמיט, האט זיך דער עסטרייכישער ראדיא געווענדעט צום ראדיא־וועלט־פערבאנד צוזאמענצורופען וועגען דער פראגע אנ'אויסערגעוועהנליכע פערזאמלונג.

רעדוצירט 60 יודישע לעהרער אין האמבורג

ב ע ר ל י ן, 31 (ספ. טעל.)

לויט'ן נייעם ארישען געזעץ, האט מען אין האמבורג רעדוצירט 60 יודישע לעהרער.

א מחבר וואס ענטפלעקט מערקווירדיגע סודות פון היטלער'ס באנדע

א סענסאציאנעל בוך וועט די טעג ערשיינען אין לאנדאן און געהיס איבערודערען די גאנצע וועלט. זיין אויטאר איז סטעל, אנ'אנטלאפענער פון דייטשלאנד, וואס ווייס אלע סודות פון די „נאַ־ציס", ווייל ער איז א לענגערע צייט געשטאנען זעהר נאהענט צו די הויפט־אנפיהרער.

פון דעם דאזיגען בוך נעמען מיר ארויס איניגע סענסאציאנעלע שטעלען לויט'ן קיצור פון דערמאהנטען קארעספאנדענט.

איבערגעבענדיג געוויסע וועגען היטלער'ן און זיין בעוועגונג ביז ער איז געקומען צו דער מאכט, שרייבט דער מחבר:

„אין משך פון די צעהן יאהר וואס היטלערס פארטיי האט זיך ענטוויקעלט האט א גאנצע ארמיי פון בעצאהלטע אגענטען צונויפגעזאמעלט פאנדען פאר היטלער'ן אין דייטשלאנד, ענגלאנד, שוועדען אמעריקא און פראנקרייך. די פינאנסען פון דער פארטיי געפינען זיך אין א פולשטענדיגען רשות פון היטלערן אליין, וועלכער גיט קיינעם נישט אפ קיין חשבונות דערפון און נאר ער אליין האט דאס רעכט פונאנדערצוטיילען די צונויפגעזאמעלטע געלטער. אבער דאס אינטערעסאנטסטע איז, אז איינער פון די שטארקסטע געלט־שטיצער פון היט־לער'ן איז דער אויטאמאביל־מאגנאט הענרי פארד.

און איבערציינגענדיג גאנץ גענוי: וויפיל, ווער און ווען ס'איז גענומען געוואָרען געלד ביי פארד'ן (איבער א האלבען מיליאן דאלאר) — דער־צעהלט ווייטער סטעל, אז היטלער'ן האבען גענצ־בען געלד אויך דער בעקאנטער „ביר־קעניג" אין די פאראייניגטע שטאטען (א דייטש לויט זיין אפ־שטאמונג, א סומע פון הונדערט טויזענד דאלאר); די איטאליענער אין אמעריקא. דער שוועבעלעך־קעניג קרויגער, פיל גרויסע געווער־פאבריקאנ־טען אין אמעריקא און אין פראנקרייך — דער גע־וויהר־פאבריקאנט ארנאלד רעשבערג.

אבער דאס אינטערעסאנטסטע קאפיטעל אין דעם בוך איז סטעלס כאראקטעריסטיק פון היט־לער'ס נאהענטסטע ראטגעבער און פיהרער.

ער שרייבט נעמליך וועגען זיי:

„דאס זענען אלץ פערברעכער און דעגענע־ראטען, א געמיש פון פערשידענע פעלקער. ד"ר ראזענבערג איז נאטוראליזירט אין דייטשלאנד ערשט אין יאהר 1924. ד"ר בעל, וועלכער איז ערמאָרדעט געוואָרען דורך דער היטלעריסטישער „טשעקא" האט געשטאמט פון שאטלאנד. היטלער אליין איז פון עסטרייך. קאפיטאן גערינג איז א אומהיילבארער מארפיניסט, וועלכער מוז פיר מאל אין טאג האבען מארפין - איינשפריצונגען. ד"ר געבעלס, דער מיניסטער פאר פראפאגאנדע, איז א סיפיליטיקער; פריק, וועלכער איז אינערן־מיניסטער און רופט אן יעדען נישט היטלעריסט „פערעטער" און „פחרן" האט די גאנצע צייט פון דער וועלט־מלחמה זיך ערגעץ אויסבעהאלטען כדי נישט צו גיין אויפ'ן פראנט. דער מיניסטער פאר בייערן, היטלערס רעכטע האנד, קאפיטאן רעם, איז א האמאסעקסואליסט. דאס בילדונגס־מיניסטעריום אין פרייסען ליגט אין די הענד פון א לונאטי־קער, רוסט, וועלכער האט זיך בערימט געמאכט דערמיט, וואס חוי נאר ער האט איבערגע־נומען די מאכט האט ער געגעבען דעמיסיע 1000 פראפעסארען אין לעהרער פון מיטעל־שולען. דער פאליציי־פרעזידענט אין ברעסלוי הייגס איז א מערדער, וואס איז מיט א צייט צוריק פערמשפט געוואָרען אויף 15 יאהר תפיסה פאר א בעסטיא־לישען מארד. און בכלל זענען די איצטיגע שעפען פון דער היטלערישער פאליציי על פי רוב פער־ברעכער, וואס זענען שוין פון לאנג פערנאטירט אין די פערברעכער אלבאמען פאר געוועהנליכע מארדען און אנדערע קרימינעלע פערברעכענס".

מיט איין וואָרט: די גאנצע באנדע פון היט־לערס יועצים און אויספיהרער פון זיינע פלענער זענען משוגעים, מארפיניסטען, באנדיטען, מערדער, וועלכע וואלטען געדארפט פערנעמען אנ'ארט אין די שפיטעלער אדער טורמעס, און נאר א דאנק היטלערן זענען זיי געוואָרען די הערשער איבער 60־מיליאניגען דייטשען פאלק.

לאדז, 1 אויגוסט 1933

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 1 אויגוסט 1933

פארוואס האט די „ליגע" אפגעהאלטען דעם נצחון?

ווער האט ביי די לעצטע וואהלען געוואונען און ווער פערשפילט?

וועגען זשאבאטינסקי'ן גייען אין דער געזעלשאפט חילוקי-דעות. א טייל זאגט, אז ער האט געוואונען, א טייל — אז ער האט פערשפילט. די פעסימיסטען טענה'ן, אז וויבאלד איהם האט זיך איינגעגעבען, צו פערגרעסערען זיין פראקציע מיט א מאר צעהנדליג דעלעגאטען, איז עס א געווינס. די אפטימיסטען אבער וואס האבען פאראויסגעזעהען ראזיגע נביאות, האלטען, אז אויב זשאבאטינסקי'ן האט זיך נישט איינגעגעבען, צו בעקומען די מאכט, האט ער פערשפילט.

זשאבאטינסקי אליין האט, אין זיין אינטערוויאו אויף מארגען נאך די וואהלען, גערעדט ווי א פערשפילטער, וואס הייסט שוין ווארטען אויף די קומענדיגע וואהלען.

דערפאר איז ביי קיינעם קיין ספק נישט, אז די „ליגע" האט אפגעהאלטען א גראנדיעזען נצחון. איבער 40 פראצענט פון די מאנדאטען ליגען די-רעקט אין איהר רשות און ס'וועט שוין איהר נישט שווער זיין צו בעקומען די קליינע צאהל נויטיגע פערבינדעטע, כדי צו האבען די מעהר-היים און קענען דיקטירען. נאר היות דער ציוניזם איז נאך אלץ א פרייע געזעלשאפט, אהן פאליציי און סאלדאטען, וועט די ליגע מסתם מסכים זיין אויף דער ברייטסטער קאאליציע (חוץ די זשאבא-טינסקיאנער), אין וועלכער זי וועט שפילען די ערשטע פידעל.

וואס שייך די אלגעמיינע ציוניסטען, איז די דאזיגע פירמע א צוויי-פנים'דיגע, איין פנים א רעכטליכער און איינער א לינקליכער; קען מען דעריבער זיך פארשטעלען, אז די ראדיקאלע האל-טען זיך פאר געוואונען, הגם זיי אליין האבען נישט קיין סך מאנדאטען.

וואס-זשע איז די סיבה פונם דאזיגען אומ-געהייערן נצחון פון דער ארבייטער-ליגע?

די סיבה ליגט ראשית אין דער קאמפלי-צירטער מענטאליטעט פון דער וועהלער-מאסע. דא אויפ'ן ארט קליינבירגערס, וואס קענען מיט צייהן און נעגעל זיך איינבייסען אין זייער פאזי-ציע, אין די לעצטע שיריים פון זייערע פרנסות, כדי צו דערנעהרען ווייב און קינד, איז מען שוין סאציאליסטען „אין ספק", מ'האט שוין אפריהער פערשטענדניש פאר די ארבייטער-פאסטולאטען דארט אין לאנד און מ'פיהלט זיי מיט אינסטינקטיוו.

די, וואס פערמאגען מיזענטער פונטען, ארייצוליגען דארט אין פרדסים, האבען אוודאי נישט געשטימט פאר'ן פינפטעל, אפשר טאקי הא-בען זיי אין. דער שטיל ארייננעווארפען זעקסטלעך, כדי צו ברעכען דארט די ארבייטער-ארגאניזאציע. אבער וויפיל אזעלכע פערמאגען מיר אין גלות? די אלע קליינע מענשעלעך, די היגע סוחרים, קליינהענדלערס, האנטווערקערס, אינטעליגענטען, לופט-מענשען, האבען דאך קינדער חלוצים און שומרים, דארטיגע פראלעטאריער, און וואלטען געוועזען גליקליך אליין צו ווערען פראלעטאריער, דא אדער דארט; היינט פארוואס זאלען זיי נישט שטיצען די לינקע?

די צווייטע סיבה איז נאך א טיפערע — א פאליטישע. און ווידער האבען מיר דא צו טאן מיט דער קאמפליצירטקייט פונם יודישען כאראקטער אין פלוג האט עס אויסגעזעהן, אז די פעו-ביטערטע, פער'יאושטע יודען, וואס פיהלען זיך דא ווי ארויסגעשטויסענע פון אלע פאזיציעס און הא-בען נישט קיין שום אנדער האפענונג, חוץ ארץ-ישראל, וועלען זיך בעקענען צו די סאמע עקס-טרעמסטע שיטות אין ציוניזם, מעגען זיי זיין די קארקבערעכערישסטע און רעאקציאנערסטע, אבי צו שאפען פאר זיך א מעגליכקייטען פון א בעסערען לעבען. און היות זשאבאטינסקי איז געקומען מיט די מאקסימאלסטע פאדערונגען און אין דער שארפס-טער פארם, וועלען די מאסען זיך א לאז טון נאך איהם.

אויסגעלאזען האט זיך אבער, אז דעם צו-טרוי האט מען געשענקט דווקא דער לאיאלסטע און מעסיגסטער ארבייטער-ליגע.

ס'ווייזט זיך ארויס, אז דער יוד האט טאקע ליב שארפע ווערטער, אבער בשעת מעשה איז ער פארזיכטיג און פראקטיש און וויל בעסער האבען א פויגעלע אין פאוזכע, איידער אנ'אדלער אין די וואלקענס. דער יוד האט ביי זשאבאטינסקי'ן גענו-מען אלץ, וואס ער האט געקענט נעהמען: טעמפע-ראמענט, אפטימיזם, דרייסטקייט, שטורמישקייט, און איהם אליין, זשאבאטינסקין, דעם נביא פון די אלע שעהנע תורות, האט ער נישט גענומען. זשאבא-טינסקי וואלט געקענט צופרידען זיין, ווי ס'שטעהט דארטען: „הלוואי אותי עזבו ואת תורתי שמרו", האט ער אבער מורא, אז ביי אלע אנדערע וועלען די דאזיגע אלע פאסטולאטען בלייבען בלויז שיינע ווערטער און נאר ביי איהם וועלען זיי קענען פערווירקליכט ווערען אין רעאלקייט. און דעם עולם פנים ארט עס נישט; דער עולם מיינט, אז די גע-זעליגעלטע ווערטער זענען טאקע נויטיג, כדי צו בעקומען די נויטיגע רעזולטאטען. צופיל ריזיקירען טאר מען נישט.

זשאבאטינסקיס אידעאלאגיע איז א משיחישע, אחרית-הימים'דיגע; זי איז געבויט אויף דינאמיק פונם וועלט-יודענטום און פון די קומענדיגע צייטען. די ליגע אבער בויט איהר פאליטיק אויף דער סטאטיק פונם א"י-דיגען לעבען און פון דער איצ-טיגער שעה. ווילען די יודען בעסער שוין איצט האבען מיט עטליכע טויזענד סערטיפיקאטען מעהר איידער די הבטחה, ניין, נישט די הבטחה, נאר דעם קאמף פאר מלכות ישראל אויףביידע זייטען ירדן ווען ס'איז שפעטער.

און די יודען האבען געשענקט זייער צו-טרוי די ארבעטער'ס, די פיזישע בויער'ס פון דער נאציאנאלער היים.

פ. ס.

דער איטאליענישער פאשיזם

אונ זיין בעציהונג צו יודען

וועגען די קנאפע זעכציג טויזענט יודען, וואס בעוואוינען דעם איטאליענישען האלב-אינזעל, הערט מען זעהר זעלטען אין דער יודישער וועלט. דאס איז שוין דער ערשטער סימן, אז קיין אנטיסעמיטיזם איז אין איטאליע נישטא.

אין דער איטאליענישער עפענטליכקייט ווערט דערהויפט נישט בעהאנדעלט די פראגע פון יודען, נישט מ'זאגט זיך ארויס געגען די יודען, נישט מ'טרעט ארויס צו פערטיידיגען דעם יודישען פאלק געגען זיינע שונאים אין אנדערע לענדער.

ערשט די לעצטע 4 חדשים, נאכ'ן אויסברוך פונ'ם ווילדען מיטעלאלטערליכען אנטיסעמיטיזם אין דייטשלאנד, האט מען אנגעהויבען זיך צו אינ-טערעסירען מיט דער בעציהונג פונ'ם איטאליעני-שען פאשיזם צו יודען און דווקא דערפאר, ווייל מ'האלט היטלער'ן פאר מוסאליניס תלמיד און ליב-ליניג-קינד. די עפענטליכע מיינונג פון דער וועלט איז געווען געשפאנט זיך צו דערוויסען ווען מוסא-ליניס בעציהונג צו יודען און וועגען זיין שטעלונג צו היטלערס ווילדע מעשים.

מוסאליני און אזוי, פערשטייט זיך, די גאנצע איטאליענישע פרעסע, האט זיך אבער קיינמאל קלאר אין דער פראגע נישט ארויסגעזאגט, חוץ איין דער-קלערונג פאר'ן רוימישען ראבינער, אז ער האפט, אז היטלער וועט זיך בערוהיגען און די לאגע פון די דייטשע יודען וועט בעסער ווערען.

מיט דער צייט האט זיך אבער ארויסגעוויזען, אז היטלערס נאציאנאל-סאציאליזם איז גאנץ ווייט פון מוסאליניס פאשיזם, און אז די פריינטשאפט צווישען איטאליע און דייטשלאנד איז אויך א גאנץ קנאפע. דאס זעהט מען בולט, למשל, פון איטאליעס שטעלונג צו עסטרייך, פון די רדיפות אויף די קאטא-

בעזונדערס שטארק האט זיך ארויסגעוויזען דער אונטערשיד צווישען דעם נאציאנאל-סאציא-ליזם און פאשיזם בנוגע דער יודען-פראגע. אויפ'ן ז'אויגען פאקט האט בפירוש אנגעוויזען דער דעפו-טאט ה' גאריבאלדי אינ'ם פאשיסטישען פארלאמענט, קריטיקירענדיג זייער שארף די טענדענץ לטובת דייט-שלאנד פון דער איטאליענישער אויסערן-פאליטיק.

דער פאשיזם קען נישט קיין ראסען-פראבלעם. די כלומר'שט-וויסענשאפטליכע טעאריעס וועגען העכערע און נידעריגערע ראסען ווערען געלייקענט פון דער גאנצער איטאליענישער אנטראפאלאגישער וויסענשאפט, וועלכע ווערט גערעכענט פאר איינער פון די 3 ערשטע אין דער וועלט. אדרבא: די דייטשע ראסען-שפעקולאציע שטייט אין סתירה מיט'ן איטא-ליענישען ראסע-ווערען און דער איטאליענישער פאלק, וואס האט זיך געבילדעט פון אנ'אויסמישונג פון צעהנדליגער ראסען און פעלקער, וואלט, לויט, די ראסיסטען, איטאנאנצען נישט געהאט קיין רעכט צו עקזיסטירען אויף דער וועלט.

אינ'ם מיטעלפונקט פונ'ם פאשיזם שטייט נישט די איטאליענישע ראסע, נישט דער איטאליענער, נאר דווקא די איטאליענישע מלוכה, פון וואס מאר פעלקער, ראסען און אנדערע עטנאגראפישע קער-פערס זי זאל נישט בעשטיין.

דער פאשיזם איז אזוי ארום געגען היטלערס ראסיסטישע טעאריעס און דערפאר איז אין איטאליע נישטא קיין גרונט פאר'ן ראסען אנטיסעמיטיזם. די גאנצע התקרבות צווישען מוסאלינין מיט היטלערס דייטשלאנד האט אויף איטאליעס בעציהונגען צו די יודען נישט געהאט קיין שום ווירקונג. גראד ביי דעם פונקט רייסט זיך איבער דער אידעאלאגישער פאדים, וואס פעראייניגט דעם נאציאנאל-סאציאליזם מיט'ן פאשיזם, און דא בלייבט היטלער אליין אינ'ם געמויזען, פערליהרענדיג אפילו די סימפאטיע פונ'ם פאשיזם.

אין דער וועלט ווייס מען, אז מוסאליני פער-משפט היטלערס בענעמען זיך מיט די דייטשע יודען. מוסאליני האט גוט געוואוסט, אז דער אנטי-סעמיטיזם רייסט אונטער היטלערס פרעסטיזש אין דער וועלט און דאס קען שאדען ברענגען אויך זיין אייגענעם כבוד, און דערפאר האט מוסאליני אנגע-הויבען אינטענסיווער צו בעווייזען דער וועלט, אז דער פאשיזם איז געגען דעם אנטיסעמיטיזם און אז איטאליע בעהאנדעלט גוט די יודען.

אין די 4 חדשים פון היטלערס מלוכה האבען די איטאליענישע יודען געהאט א סך מאמענטען פון בעפרידיגונג.

דער יודישער פינאנץ-מיניסטער יונג איז ארויף אויף דער העכסטער מדרגה פון דער איטאליענישער פאליטיק נאך זיין זיגרייכער נסיעה קיין וואשינגטאן און צוליב זיין דערפאלג אין לאנדאן; דער יודישער פראפ. דוד וואלט איז בעשטימט געווארען אויפ'ן העכסטען אמט פון דער פאשיסטישער ארגאניזאציע פאר אינדוסטריעלער אויפבויאונג. יודישע סטודע-נטען פון דייטשלאנד ווערען אויפגענומען אין די אוני-ווערזיטעטען און לויט א ספעציעלער פעראָרדנונג פון מוסאלינין זענען זיי אינגאנצען בעפרייט פון צאהלען; דער קאמיטעט פאר די יודישע גליטענע פון דייטשלאנד ארבייט אפיציעל און זאמעלט גרויסע סומעס געלד.

ספעציעלער אויפמערק ווערט געלייגט אין דער מעסע שטאט בארי אויף די יודישע בעזוכערס און אויסשטעלערס, און צווישען די פאהנען פון מעסע פלאטערט אויך די יודישע פאהן. אין בארי ווערען אויך געמאכט ספעציעלע הנחות פאר די יודישע געסט. אין רוים, ווידער, איז מוסאליניס פרעמיע פאר'ן בעסטען באלילא (יוגענט-פאשיזם) בע-שטימט געווארען דווקא פאר'ן יודישען קינד, שמואל כהן.

דאס לעצטע, הגם נישט אזוי שטארק וויכטיג פאר'ן יודישען כלל, איז דאך דער בעסטער בע-ווייז, ווי ווייניג דער פאשיזם האט צו טאן מיט'ן דייטשען משוגעת — דעם ראסיזם.

ד"ר ש. ד. יובלי (פלארענץ)

סטעריליזאציע פון דייטשען גייסט

פעראָרדנונגען פון כאמסקע מיניסטארען, וועלכע ווייסען נישט, וואס זיי טוען

דער בעקאנטער רוסישער שרייבער לעאניד אנדרעיעוו האט אין דער צייט פון דעם בלוט-דורשטיגען צאריזם אנגעשריבען א רייהע שוידער-ליכע ערצעהלונגען, וועלכע ער האט א נאמען געגעבען „דאס רויטע געלעכטער".

דאס, וואס די היטלעריסטען טוען איצט אין דייטשלאנד קען מען אויך אנרופען — דאס רויטע געלעכטער פון משוגעת. ווען מ'לייענט, למשל, אז דער בייערישער יוסטיץ-מיניסטער ד"ר פראנק האט ארויסגעגעבען א צירקולאר, וועלכער פאדערט אויף צום קאמף געגען דעם פייניגען חיות, בע-ווייזט זיך אין ערשטען מאמענט אויף אונזערע ליפען א שמייכעל, וועלכער ווערט אבער באלד פערשוואונדען, ווען מען דערמאהנט זיך, אז אין דייטשלאנד קומען אום טעגליך הונדערטער מענ-שען פון די שרעקליכסטע מארטערן, אז צעהנ-דליגער טויזענדער מענשען ווערען פערפוילט אין די טורמע-לעכער, אדער געפינען זיך אין די קאנצענטראציע-לאגערן, אין וועלכע זיי ווערען געפייניגט דורך דעם „קאפראל היטלערשטאס", וואס איז אזוי הערליך פעראייביגט געווארען דורך רעמארק'ן. ד"ר פראנק זאגט צו אנצען דיוועגדי שטרענגסטע שטראפען פאר די אלע, וועלכע וועלען פייניגען ארימע און הילפלאזע בהמות און חיות.

די ריכט-ליניעס פאר'ן לערנען געשיכטע, וואס זענען ארויסגעגעבען געווארען דורכ'ן אי-נערן-מיניסטער זעהען אויך אויס ווי משוגענע גראטעסקעס. ד"ר פריק, אמאל א קליינער פאלי-צייאישער בעאמטער, א מענש מיט א אינטעלעקט פון א פרייסישען פעלדפעבעל פערנעהמט זיך אויך א ווערק, צו וועלכען ער האט נישט קיין שום ציגרייטונג. דער היטלערישער מיניסטער דעקרע-טירט, אז די קולטור איז א פראדוקט פון דער ראסע, אבער ער פרובט אפילו נישט צו דעפיני-רען, וואס אזוינס איז דאס ראסע. ס'גענוגט פאר איהם א פראזע וועגען נארדישע פעלקער, וועלכע האבען געשאפען די געשיכטע פון אייראפא. אין רעזולטאט לערנט ד"ר פריק די לעהרער פון גע-שיכטע אין די דייטשע שולען, אז זיי זאלען זיך נישט אזוי שטארק זארגען וועגען דעם געשיכטלי-כען אמת, נאר וועגען דער ראל פון די פיהרער, און אין דעם לימוד פון דער מאדערנער געשיכטע זאל געווידמעט ווערען די גרעסטע אויפמערק-זאמקייט דעם פיהרער אדאלף היטלער אלס דעם אויסלייזער פון דייטשלאנד, דעם דאזיגען אויס-דרוק פון היטלערישער כאמסטווע, וואלט זיך גע-וואלט פערבייגעהען מיט א שמייכעל. אבער עס ווערט באלד טרויעריג ווען מען דערמאהנט זיך ווי אזוי ס'וועט אויסזעהן דער יונגער דייטשער דור, וועלכער וועט אדורכמאכען אזא קורס פון געשיכטע. מיר קענען דרייסט דאס אנרופען סטע-ריליזאציע פון דייטשען גייסט.

אבער ווען מען רעדט וועגען סטעריליזאציע קען מען נישט פערבייגעהען דאס סטעריליזאציע-געזעץ, וועלכעס איז מיט עטליכע טעג צוריק ארויסגעגעבען געווארען דורך דער היטלערישער רעגירונג. דא ווארפט זיך אין די אויגען דער בארבאריזם, וואס בעשטעהט אין צוגויפמישען זא-כען ריכטיגע מיט זאכען, וועלכע זענען דורך דער וויסענשאפט נאך נישט אויפגעקלערט געווארען. דא עפענט זיך פאר דעם היטלעריזם א ברייט פעלד פאר מיסברויכען. גענוג אויפצוווייזען אויף דעם אומשטאנד, אז סטעריליזירט דארפען אויך ווערען פיזיש שוואכע פערזאן, וועלכע האבען עפיס א מום. ס'קען זיך דאך טרעפען, אז א מיאומער מענש. וואס זעהט נישט אויס ווי די גערמאנישע ראסע קען האבען געניאלע פעהיגקייטען.

דער סטעריליזאציע-געזעץ איז אויך א דא-מאקלעס שווערד איבער די קעפ פון דער יודי-שער בעפעלקערונג, וועלכע מ'וועט שטענדיג האל-טען אין דער מורא, אז מ'וועט געגען זיי אנווענ-דען דאס געזעץ. דאס איז שאנטאזש אין דער ברייטסטער מאס.

האלאנד וועט פערבאטען דעם האקענקרייץ פון דער נאצי-אוניפארם

אמסטערדאם (י.ט.א.) דער האלענדי-שער יוסטיץ-מיניסטער האט אריינגעטראגען אין פארלאמענט א געזעץ-פראיעקט, לויט וועלכען עס ווערען אין גאנץ האלאנד פערבאטען צו טראגען וועלכע עס איז אוניפארמען אדער אפצייכענונגען פון פאליטישע ארגאניזאציעס.

די ליבעראלע און סאציאליסטישע פרעסע אי האלאנד פאדערט שוין זייט א לענגערע צייט צו פערבאטען דעם האקענקרייץ און דעם נאצי-אוני-פארם אין האלאנד.

ניי'ער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

ניי'ער פאלקסבלאט

דינסטאג 1 ט מנחם אב תרצ"ג

אויגוסט

זון-אויפגאנג 3.33

זון-אונטערגאנג 7.31

13-יעהריג לאדזער יודיש מיידעל אין א טראגישער לאגע

צופוס פון אדעס צו דער פויליש-סאוועטישער גרעניץ. — עס האלט מען זאל זי צוריקשיקען

מיט 8 טעג צוריק, האט די פוילישע גרעניץ-וואך, אויף דער רוסיש-סאוויעטישער גרעניץ בא-מערקט, אז פון דער רוסישער זייט שמוגעלט זיך אריבער קיין פוילען א יונג מעדעלע. די גרעניץ-וואך האט שוין געוואלט שיסען, אבער דאס מע-דעלע איז צו זיי צוגעפאלען און מיט געוויין זיך געבעטען, מען זאל זי לאזען אויף דער פוילישער זייט.

ס'האט זיך אנגעהויבען אנ'אויספארשונג און עס האט זיך ארויסגעשטעלט, אז דאס מעדעלע, וואס האט זיך אריבערגעשמוגעלט איבער די סא-וויעטישע גרעניץ, איז א יודיש קינד און אין גאנצען 13 יאהר אלט, דאס מיידעלע האט דער-ציילט פאלגענדע שוידערליכע געשיכטע.

זי איז א לאדזערין און הייסט פייגה אלטע-ראוויטש, אין לאדז האט זי געוואוינט מיט איהרע עלטערן הערש און גאלדע אויף קילינסקיגא 123, איהר פאטער איז געווען א סוחר און האט גוט פערדינט. מיט 3 יאהר צוריק, ווען זי איז אלט געווען 10 יאהר, איז דער פאטער פלוצלינג גע-שטארבען, זי איז געבליבען מיט דער מוטער אין נוים און עלענד, זיי האבען וואכען לאנג געהונ-גערט ביז ס'איז זיי איינגעפאלען צו פאהרען קיין רוסלאנד צו זייערע קרובים, וועלכע זיי האבען געהאט אין אדעס, די רייזע איז זעהר שווער אנגעקומען, אבער מיט נסים זענען זיי דאך אנגע-קומען קיין אדעס אין אקטאבער 1932, ס'איז זיי נישט בעשערט געווען קיין בעסער לעבען, די שוואכע מוטער האט נישט געקענט אויסהאלטען די שווערע ארבייט, וועלכע מען האט איר צוגעטיילט, דאס מעדעלע אליין איז לויט די רוסישע געזעצען געווען נאך צו יונג צו ארבייט זענען זיי געשוואלן געווארען פאר קעלט און הונגער, ביז דאס 13-יעהריגע מעדעלע האט בעשלאסען צוריקצופאהרען קיין פוילען.

וואו נעמט מען אבער דאקומענטען און וואו נעמט מען אבער אויף די הוצאות? דאס קינד האט זיך דערמיט אויך נישט איבערגענומען, און האט אנגעהויבען צו וואנדערן צופוס פון אדעס צו דער פוילישער גרעניץ, מיט א מחנה היימלאזע איז דאס קינד געגאנגען פון שטאט צו שטאט און פון דארף צו דארף, פון די נאקעטע פיס האט געשפריצט בלוט, געהונגערט און זיך אנגעזעטיגט מיט גראז פון פעלד, דאס וואנדערן האט געדויערט גאנצע 4 חדשים, ביז מיט 8 טאג צוריק האט זי זיך אריבערגעשמוגעלט איבער דער סאוויעטיש-פוילישער גרעניץ.

דער קאמענדאנט פון דער פוילישער גרעניץ-וואך איז בעריהרט געווארען פון דעם קינד'ס ער-צעהלונג, און ער האט עס געשיקט צו דער יודי-שער קהלה אין דער גרעניץ-שטאדט אסטראה, מיט דעם בעדינג, אז אויב אין פערלויף פון 8 טאג, וועט דאס מעדעלע נישט געשיקט ווערען צו איהרע יודישע קרובים קיין לאדז, וועט ער געצוואונגען זיין דאס קינד איבערצוגעבען דער סאוויעטישער מאכט, דורך וועלכער עס וועט צוריקגעשיקט ווערען מיטן עטאפ קיין אדעס.

די יודישע קהלה אין אסטראה האט גלייך טעלעגראפירט צו דער קהלה אין לאדז, און בע-אויפטראגט זיך צו פערשטענדיגען מיט די קרובים, וועלכע דאס קינד האט אנגעגעבען, דאס זענען: י. פרידמאן לימאנאווסקיעגא 9, ניסן קרוגלי, פא-מארסקא 39. און הענעך קרוגלי אלעקסאנדריסקא 27.

די לאדזער קהלה האט זיך פערשטענדיגט מיט די קרובים און פערלאנגט פון זיי, זיי זאלען צונויפזאמלען 100 זל. כדי דאס מעדעלע אהער-צוברענגען קיין לאדז, אז עס זאל נישט דארפען מעהר אויסשטיין קיין שרעקליכע יסורים און ליי-דען.

דערווייל זענען די 8 טאג שוין אוועק און נישט די קרובים און אויך נישט די קהלה האבען גארנישט געטון, כדי דאס אומגליקליכע קינד אויס-צולייזען.

צ וועט מען טאקע דערלאזען, אז דאס לאדזער יודישע מעדעלע זאל צוריקגעהן מיטן עטאפ פון דער פוילישער גרעניץ קיין אדעס? דאס וואלט געווען א הימפלשרייענדע עולה, קודם כל דארפען דערצו נישט דערלאזען די קרובים פון דעם אומגליקליכען קינד.

דריי עקסמיסיעס אויף איין הויף

אויף ווסכאדניא 43 האט דער דארטיגער הויזווירט ר' משה מייזעל געלאזט אויספיהרען „הורטעם" 3 עקסמיסיעס. אין סאמע ערב תשעה-באב זענען אדורכגעפיהרט געווארען אויפן בעפעל פון הויזווירט דורכ'ן אדמיניסטראטאר ווצלאפרייד 3 עניים. ערשטענס איז ארויסגעווארפן געווארן פון איין שטיבעל א פאמיליע פון 7 קינדער, פון א שטיבעל נאך א קלענערס איז ארויסגעווארפען געווארען אנ'ארימע 70-יעהריגע אלמנה און פון נאך א קלענער שטיבעל – אנ'עלט פארפאלק, וואס לעבט קוים.

די דאזיגע טאט האט געמאכט א גרויסן רושם אין דער יודישער געגענד. דער ווירט איז זיך ארויסגעפאהרען אין פענסיאנאט און דער אד-מיניסטראטאר האט אפגעטון די דאזיגע שהנעע מלאכה. ביז שפעט אין אווענד האבען זיך אויפ'ן ארט פון די דריי עקסמיסיעס געזאמעלט הונדער-טער מענשען, ארומרעדענדיג די נישט-מענשליכע טאט פון ר' משה מייזעל.

די „צובלוטיגטע מאסקע"

א צעניזוקטער מאנספערשוין, וואס וואלגערט זיך אויף מיטען גאס

(2) אויף ראג אנדזשעיא און אלעיא קאש-טשושקי האבען דורכגייער אנגעטראפען אויף א מיטעליעהריגען מאנספערשוין, וועלכער איז געלע-גען אויפ'ן טראטואר.

דאס פנים פונם פערשוין האט מיט זיך פארגעשטעלט איין צוריסענע און צובלוטיגטע מאסקע.

פון זיינע קרעכצענישען און שטאמלדיגע רייד איז מען דערגאנגען, אז דאס האט מען איהם אזוי צוניזיקט מיט מעסערס און רעוואלווערען-קאלבעס.

לוים ווי די דורכגייער האבען שפעטער געשילדערט, איז דאס פנים פונם אומגליקליכען געווען פולשטענדיג צעשטעקעוועט און דעפאר-מירט.

דאס אינטערעסאנטסטע אבער איז דערביי, אז ווען ווען דעם ענין איז געמאלדן געווארן אין קאמיסאריאט, און אויפ'ן ארט איז געקומען א פאליציאנט, האט ער שוין דעם צוניזוקטען נישט געטראפען.

עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז אין א גע-וויסן מאמענט האט זיך די „צובלוטיגטע מאסקע" אויפגעהויבען פון טראטואר, זיך ארײנגעזעצט א טאקסובקע, וועלכע איז אבגעפאהרען אין אן אומבעקאנטער ריכטונג.

די רעטעניש ווערט געפרובט אויפצולעזען ווערען דורך דער פאליציי.

א שטורעם איבער פיעטריקאוו

א גרויסער האגעל איבער דער לאדזער וואיעוואודזטווע

(2) נאך דער גרויסער היץ עהערנעכטען ביי טאג איז איבער פיעטרקאוו אדורך א שטורעם מיט-דונערן און בליצען.

עס זענען דערביי אויסגעבראכען געווארען עטליכע בוימער.

עס איז אויך ארויסגעפאלען א האגעל גרויס, ווי פעלד-ארבעס.

דער שטורם האט געדויערט א שעה צייט.

די גאסען זענען איינגאנצען פערגאסען מיט וואסער אזוי אז עס איז אונמעגליך געווען אריבער-צוגיין א גאס.

• • •

(2) עהערנעכטען ביינאכט איז איבערן שטע-טעל לוטוטאוו און איבער א טייל פון וולוינער קריין אדורך א מוראדיגער שטורעם מיט א האגעל די גרויס פון היהנערשע אייער, די ווצג פון 10 דעקא

עס האט געהאגעלט אנ'ערך 20 מינוט.

אין דעם שטעטעל האט דער האגעל ארויס-געהאקט אנ'ערך 300 שויבען און אדורכגעלעכערט א גרויסע צאהל דעכער.

אין די ארומיגע פעלדער איז צושעדיגט גע-ווארען דאס האבער און ק'ויט. וואס האבען צום מעהרסטען געליטען פון האגעל.

קיין מענשען קרבנות זענען נישט געווען.

די מאטעריעלע היזקות זענען נישט פעסט-געשטעלט געווארען.

אין וואלד אוז... בית-הכסא

דער 64-יעריקער — אויף א בוים און דער 18-יעריגער — אין א קלאזעט

(2) נעכטען האט מען אין וועלדעל ביי דעם סרעבזשינער שאסיי געפונען אנ'אויפגעהאנגענעם דעם 64-יעהריגען ארבייטער פון דער „ווידזעווער מאנופאקטור" יוזעף וואלניצקי (פון ראקיטשינער 10).

א צווייטען אויפגעהאנגענעם, דעם 18-יעה-ריגען מיעטשיסלאוו באגוש (קילינסקיעגא 49) האט מען געפונען אינ'ם קלאזעט פונ'ם הויף, וואו ער וואוינט.

מען האט די ביידע ארגעטערגענומען פון די שטריק שוין טויטערהייד.

די סבה פון די זעלבסטמארדען איז נישט פעסטגעשטעלט.

קאנפערענץ וועגען דער טרי-קאטאזש-אינדוסטריע

(2) מחמת דעם, וואס די לעצטע קאנפערענץ צווישען די פאבריקאנטען און טריקאטאזש-ארביי-טער האט נישט געבראכט צו קיין רעזולטאט, איז בעשטימט געווארען א צווייטע קאנפערענץ אויף דאנערשטאג, דעם 3 ד. ח. אויף 12 בייטאג.

פאליטישע פראצעסען

(2) אלס בעשולדיגטע אין פיהרען קאמוני-סטישע פראפאגאנדע צווישען די ארבייטער, בעת'ן טעקסטיל-שטרייק דעם 29 מערץ ה. י. זענען נעכטען פערמשפט געווארען צו 3 יאהר טורמע דער 20 יעהריגער גדליה פייטלאוויטש און די 28 יעהריגע מרים פישער.

אמטליכעס

(א) נעכטען האט זיך צוריקגעקעהרט פון אורלויב און איבערגענומען זיין אמט דער פראקי-ראר ביים קרייז-געריכט, ה' קאלאפסקי.

היינט האט אנגעהויבען זיין אורלויב דער וויצע-פראקיראר ביים קרייז-געריכט, ה' סטאניסלאוו זגליטשינסקי.

די ארבייטען ביי דעם נייעם סקווער נעבען דער פאבריק-באהן

(2) נעכטען זענען פערענדיגט געווארען די ארבייטען ביים ברענגען אין ארדענונג דעם שטח ביים לאדזער פאבריק-באהן, בכדי צו ענדערן דאס דאזיגע ארט אויף א גרויסען סקווער צו דער פערשענערונג פון דער געגענד ארום וואקזאל.

א דערטרונקענער

(2) דער 23-יעהריגער קורט קינרוס (זאמענ-האף-גאס 16) האט זיך נעכטען געבאדען אין דעם סטאוו אויף זלאטניע.

ער האט בעקומען א קראמף און איז דער-טרונקען געווארען.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט בייגאכט דיזשורירען: ש. יאנקע-לעוויטש (אלטער מארק 9), ל. שטעקעל (לימא-נאווסקיעגא 37) ב. גלוכאווסקי (נארוטאוויטשא 6) ס. האמבורג (גלובנא 50), ל. פאוולאווסקי (פעט-ריקאווער 307), א. פיאטראווסקי (פאמארסקא 91)

אויסגעטאנצט קלעפ

(2) אין דעם טאנץ-זאל אויף קאליסקא 19 איז צווישען א חברה שיכור'ע טענצער אויסגע-בראכען א געשלעג, נאך וועלכען פאגאטאוויע האט געמוזט קומען ראטעווען דעם 28-יעהריגען קאזשימיעזש פראנדניצקי (שעדליצא 14).

מ'האט איהם אפגעפיהרט אויף קורעציע אהיים.

בעפאר איהר פאהרט אויף ערהאלונג!

קויפט איין | קויפט איין

נייעסטע פערפומען

ערשטקלאסיגע פודערן, טואלעט-זייפען זאווי אלערלעי מאדערנסטע קאסמעטיקס

צו פאבריקס-פרייזען

אין דער בעקאנטער פערפומעריע

י. דרוקער

5 זאוואדזקא 5

טעל. 175-92

רעיעלע און סאלידע בעהאנדלונג!

הורט און דעטייל

הורט! | דעטייל!

בעפאלעז א הויז-בעזיצער

אויסגעהאקט די לאדענס אריינגעבראכעז זיך איז וואוינונג און איהם פערוואונדעט

(א) אויף פאגראניטשנע 47 איז נעכטען אויסגעבראכען א בלוטיגע אוואנטורע:
די צוויי בעקאנטע סקאנדאליסטען און שיכורים באלעסלאוו דאבראוואלסקי (ראקיטשינער 24) און אליזאר פאוולאק (באוועליאנא 11) האבען אויסגעהאקט די לאדענס און אנטאני לחודיקאווסקיס דירה (באלעבאס פונ'ם הויז אויף פאגראניטשנע 47) אריינגעקראכען אינעווייניג און איהם פערוואונדעט.

אויף די געשרייען זענען געקומען צולויפען שכנים, אבער די צוויי חברה-לייט זענען שוין געווען אנטלאפען.

פאגאטאוויע האט דעם פערוואונדעטען אפגעפיהרט אין שפיטאל.

פאוולאק און דאבראוואלסקי ווערען צוגעצויגען צו געריכטליכער פעראנטווארטליכקייט.

בעקומעז א הארץ-שלאג איז א „פרעהליך"-הייזעל

נעכטען פארנאכט, האט זיך פון א פרעהליך הייזעל אין קעלער אויף דזאכארנא 42 געהערט א געוואלד, און באלד דערנאך איז א יונגע קריסטין ארויס פון דעם זעלבען קעלער און גערופען הילף.

די שכנים און דורכגייער, וואס זענען אראפ אין'ם קעלער, האבען געטראפען ליגען א מענש אין א בעוואוסטלאזען צושטאנד. דער דאקטאר פון דער פאגאטאוויע האט פעסטגעשטעלט דעם טויט.

לויט די דאקומענטען, איז דער פערשטארבענער, דער 42-יעהריגער וועלוועל שעפס פון פאר-להוביארא 28. מ'האט ביי איהם געפונען 700 זל. געלד, א גאלדענעם זייגער, טשעקען און אנדערע דאקומענטען.

שעפס האט זיך פערנומען מיט מעקלעריי און מיט שדכנות.

א קאנקורס פון יונגע מוזיקאלישע טאלענטעז איז ווארשא

דער מוזיק-אינסטיטוט אויפ'ן נאמען פון מאניושקי אין ווארשא, וועלכער געפינט זיך אונטער דער לייטונג פון בעקאנטען טאלאנטפולען פיאניסט פראפ. יוזעף גאלדבערג, ארדענט איין אין קינפטיגען הערבסט אין חודש נאוועמבער א קאנקורס פון יונגע מוזיקאלישע טאלענטען ביז 15 יאהר אהן אונטערשיד פון גלויבען און געשלעכט פון גאנץ פוילען.

אלע קינדער, וואס וועלען זיך ארויסווייזען אלס בעגאבטע וועלען בעקומען פרעמיעס לויט דער אנערקענונג פון דער זשורי. וואס וועט בעשטעהען פון פראפעסארען פון ווארשאווער קאנסערוואטאריום און אנדערע מוזיק-שולען.

צום קאנקורס קענען צוטרעטען פידלער, פיאניסטען, וויאלענטשעליסטען און זאגער קינדער, וואס בעזיצען א פעהיגקייט צו אימפראוויזאציע, קאמפאזיציע און צו דיריגירען.

פאר פידלער, פיאניסטען און וויאלאנטשעליסטען ווערט געפאדערט געוויסע קענטניש אין אנפאנג פונם ערשטען קורס אין קאנסערוואטאריום. אלע אינפארמאציעס ערטיילט דער מוזיק-אינסטיטוט א. נ. פון מאניושקי, וויעלקא 23.

אין די מוזיקאלישע קרייזען אין פוילען האט דער קאנקורס ארויסגערופען א גרויסען אינטערעס.

ווענעז ליכווע-ציגזעז אויף משכנות אויף הלוואות

דאס נייע געזעץ וועגען ליכווע-צינזען זאגט, אז אנ'אנקלאגע וועגען ליכווע-צינזען קען מען אריינטראגען אין משך פון 1 יאהר צייט, א יאהר נאך דעם טאג פון דער לעצטער ציגזען צאהלונג. קען מען שוין די אנקלאגע נישט מאכען, נאטירליך קען מען זיך ביי א ליכווע-פראצעס פערטיידיגען דערמיט, אז א טייל פון דער צינזען=סומע איז נישט גענומען געווארען אלס פראצענט, נאר אלס בעפרידיגונג פאר שאפען זיך געלד, און פאר דער אינטערוועניץ צו בעקומען א געוויסע סומע.

ס'איז אויך ערלויבט צו נעמען א משכן אויף א הלוואה הגם דער שולדינער האט געגעבען א וועקסעל, מ'קען דעם דאזיגען וועקסעל לאזען פראטעסטירען, מאכען א קלויזוליע, און בעפולמעכטיגען דעם קאמארניק צו מאכען א ווייענטשע אויף דעם זעלבען משכן.

שטראפעז פאר'ז נישט בעזארגעז זיך מיט „קארטי פאביטוס"

(א) די לאדזער שטאטישע סטאראסטווע האט אויפגעפאדערט אלע מלוכה'לאזע בירגער, וועלכע האבען בעקייגט ביטעס מכוח'ן פראלאנגירען די צייטווייליגע „קארטי פאביטוס", אז זיי זאלען אין משך פון 3 טעג קומען זיי אפנעהמען.

גלייכצייטיג ווארענט די שטאטישע סטאראסטווע, אז ווען דער טערמין וועט נישט דערהאלטען ווערען, וועלען די מלוכה'לאזע בירגער טראקטירט ווערען, אלס אזעלכע, וואס וואוינען אין פוילען אהן א דערלויבעניש און זיי וועלען אדמיניסטראטיוו בעשטראפט ווערען לויט'ן ארטיקעל 17 פונם מלוכה-פרעזידענטס פעראָרדענונג וועגען דעם ענין — מיט'ן בעצאהלען 3,000 זל. אדער מיט'ן ארעסט 6 חדשים, עווענטועל מיט ביידע שטראפען צוזאמען.

שטרענגע שטראפעז

פאר'ן שפאצירען אויף באהן- און טראמוואי-שינעם

(א) אין שייכות דערמיט, וואס לעצטענס קומען אפט פאר אומגליקס-פאלען אויף די באהן- און טראמוויי-ליניעס וועלען איצט ארויסגעגעבען ווערען ספעציעלע הארבע פעראָרדנונגען געגען די וואס מ'וועט טרעפען שפאצירען אויף די שינעס.

ספעציעל וועלען שטרענג בעשטראפט ווערען עלטערען, וועלכע וועלען אין אזעלכע פאלען נישט אכטונג געבען אויף זייערע קינדער.

גארטעז-פערוויילונג איז העלענאוו

די גארטען-פערוויילונג וועט זיין די שענסטע פון היינטיגען סעזאן. א רייכער פראגראם צווישען אנדערס א קאנצערט פון סימפאנישען ארקעסטער. אויפטריט פון די בעריהמטע „אררט"-גירלס, פאלקס-לידער, ראמאנסען, רעציטאציעס, מאנאלאגען, או"א. געפיהרט פון די בעקאנטע „אררט"-ארטיסטען מ. דאלסקא, שומאכער א. א. דער הימאריסט ש. יאנאווסקי וועט רעציטירען „דאזער יודען לייענע". א פאנטן-לאטעריע, א רייכער בילינער בופעט, טאנץ אונטערן פרייען הימעל.

די הכנסה פון דער גארטען-פערוויילונג גייט לטובת דער בעקאנטער וויכטיגער ארבייטער אינסטיטוציע — פאר דער שורעק קינדער-היים ביים קוראטאריום פון די בראכאוו-שולען. די קינדער-היים איז א וויכטיגע דערציהונגס-אנשטאלט פאר ארבייטער און פאלקס-קינדער, וועלכע ווערען אויסגעהאלטען מיט טיללוויזען עסען, ווערען דערצויגען אונטער דער אויפזיכט פון גוטע געניטע פעדאגאגען. די אינסטיטוציע עקזיסטירט שוין העכער צעהן יאהר און איז זייער בעליבט ביי די ברייטע מאסען אין באלוט.

ס'איז צו דערווארטען, אז די לאדזער בעפעלקערונג וועלען מאסענווייז קומען צו דער אינטערעסאנטער גראנדיעזער גארטען פערוויילונג.

היינט ביליגע אויספלוגעז קייז גדיניע, קריניץ און טרוס-קאוויעץ

דורך די בעמיהונג פון דער היגער אפטיילונג פון „וואגאן-לי-קוק" איז ארגאניזירט געווארען אויף היינט ביליגע אויספלוגען קיין גדיניע, טרוסקאוויעץ און קריניץ.

קיין גדיניע, אפפאהר היינט, 9.25 אוועגד פון קאלישער באהן מיט א דירעקטען צוג, רעזערווירטע פלעצער, דער פרייז פון III קלאס איז 18 זל., II קלאס 27 זל.

קיין קרינין, אפפאהר היינט 9,40 אווענד פון פאבריקס-באהן מיט א דירעקטען צוג, רעזערווירטע פלעצער, דער פרייז פון III קלאס איז 22.80 זל., II קלאס 34.20 זל.

קיין טרוסקאוויעץ, אפפאהר היינט 8.08 אוו. פון קאלישער באהן מיט א דירעקטען שנעל-צוג פון פשעמישל קיין טרוסקאוויעץ. רעזערווירטע פלעצער, דער פרייז פון III קלאס 26,90 זל., II קלאס 38.10 זל.

אויף די אויבענדערמאנטע ביליגע אויספלוגען קען מען היינט בעקומען בילעטען ביז 6 א זייגער אווענד אין ביורא פון „וואגאן-לי-קוק", פיעטריקאווער 64.

אנ'איינטאגיגער ביליגער אויספלוג קייז ווארשא

אויף דעם קומענדיגען דאנערשטאג ארגאניזירט די היגע אפטיילונג פון „וואגאן-לי קוק" אנ'איינטאגיגען אויספלוג קיין ווארשא.

דער אפפאהר קומט פאר דאנערשטאג 7.28 פריה פון קאלישער באהן. אפפאהר פון ווארשא 7.25 אווענד. דער פרייז אין ביידע זייטען איז 10 זלאטיס.

בילעטען קען מען בעקומען אין ביורא פון „וואגאן-לי-קוק", פיעטריקאווער 64, טעגליך פון 9 פריה ביז האלב 2 מיטאג און פון 3 נאכמיטאג ביז 8 אווענד.

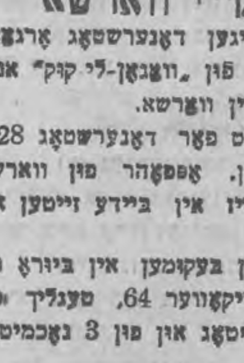

ארטאפעדישער אנשטאלט

בראטעזען, גארסעטען, ארטאפעדישע אפאראטען אלער ארט, לייכטע פלאטפוס-איינלאגען געגען פיס-שמערצען אלס נאך גיפס-אבדרוק.

Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović

פיעטריקאווער 119, טעל. 231-81

Dr. Z. RAKOWSKI

ספעציאליסט פאר

אויערן, נאז, האלז און לונגען-קראנקהייטען

11 ליסטאפאד 9 (קאנסטאנטינער)

טעל. 127-81

שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7

נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 11-1 און פון 2-3 נאכמ.

דער רוח פון קערפער

סענסאציאנעל-עראטישער ראמאן

58

פלוצים האט זיך סעווערינא הילכיג פונאנדערגעלאכט, אין געלעכטער האט אפגעקלונגען ווי מאר סעלס געלעכטער.

— ביין, זי וועט נישט דערציילען !..

סעווערינא האט געוואלט ארויסכאפען די האנד, וואס האט זיך נאך אלץ געפינען אין גיוסאנס האנד, אבער ער האט זי שטיל צוגעריקט און ארויסגעשעפטשעט :

— מארסעל זיצט אין טורמע און איהר קאנט נישט...

א ציטער האט ארומגענומען סעווערינאן : דאס, וואס ער האט געזאגט איז געווען ריכטיג.

— און געלד וואלטען זי געקאנט מאכען שווינען ? — האט גיוסאן א פרעג געטון.

— ביין, איך רעכען אז נישט. זי דינט שוין לאנג ביי מיר, און איך קען זי. איך דולד לעצטיך בלויז ארענטליכע מענשען.

— אויב אזוי...

גיוסאן האט ארויסגעלאזט סעווערינאס האנד, וועלכע האט א ציטער געטון.

ער איז אוועק, און זיך אפילו מיט פיערן נישט געזעהען.

נאך דעם, ווי דעם קראנקען האט בעזוכט דער פראפעסאר אנרי, האט סעווערינא ארויסגערופען איהר קאמער-מיידעל און איהר דערקלערט, אז דער פראפעסאר האט בעפוילען דאס זי, סעווערינא זאל אין משך פון דער נאהענטסטע צייט נישט אפטרעטען פון דעם קראנקעס בעט, דעריבער וועבדט זי זיך צו איהר מיט דער ביטע אפצוזאגען זיך פון געבען ערקלערונגען, אהער אפלייגען דעם ענין אויף א געוויסער צייט.

דאס איינציגע, וואס עס איז איהר געראטען אויסצופועלען ביי דער קאמער-מיידעל איז געווען דאס, אז זי וועט נאך צווארטען א וואך צייט פון מעלדען זיך צום אויספארשונגס-ריכטער.

אין די טעג ערב דעם בלוטיגען פערברעכען האט סעווערינא געהאט געטראכט, אז גארנישט קאן זיין שרעקליכערס פון איהרע יסורים... איצט אבער האט זי זיך איבערצייגט, אז נשמה-יסורים האבען גאר קיין שיעור און קיין גרעניץ נישט.

זי האט געפיהלט, ווי זיי האלטען אין איין וואקסען די ליידען איהרע.

יעדע שעה האט איהר מיטגעבראכט א נייעם ווייטאג און עגמת נפש. ווייל וואס ווייטער האט זי זיך אלץ מעהר איבערצייגט, ווי בויזיג זי איז פאר פיערן.

די רחמנות'דיגע פרייד, וואס האט ארויסגעלויכטען פון זיינע אויגען ביי איהר דערשיינען האט געשניטען איהר הארץ, ווי מיט מעסערס.

גוהאלד, גוהאלד — וואס וועט זיין מיט איהר, ווען מ'וועט זי ארעסטירען ?

וואס וועט עס ווערען מיט איהם, ווען ער וועט זיך דערוויסען, אז זי האט נישט נאר געשענדעט זיין ליבע נאר אויך געוואנדעט האט מעסער פון איהר „געליבטען" אויף איהם גופא ?..

ווי גוט וואלט עס געווען, ווען גיוסאן וואלט דאן תיכף ווי ער האט זי געטראפען אין'ם הייזעל, דערצעהלט אלץ פיערן.

דאן האט פיער געהאט א פעסטען, געזונטען קערפער. צו זיין דיספאזיציע איז געווען אנ'ארבייט, וואס ער האט ליב געהאט, און ער וואלט דאן זיין טרייסט געפונען אין דער ארבייט.

זי אליין וואלט זיך גענומען דאס לעבען, און ווען ס'וואלט איהר דערצו קיין מוט נישט געסטייעט, וואלט זי אוועק מיט מארסעלען.

זי וואלט איבערגעבען איז דעם שטראם פון דעם שמוציגען, זינדיגען לעבען.

אויף דער ווייטען וואס פלעגט דאן איהר אויסקומען צו והערען וועגען דעם גורל פון אזעלכע פרויען. די פערגאנגענהייט פון וועלכע עס פלעגט זיך ענטפלעקען בעת זייער ווערען אפעהערציג נאך א פאר גלעזער ווייז אדער בראנפען...

אלקאהאל... ווייז... בראנפען — אויך זי וואלט זיך גענומען צום טרינקען ; זי האט געפיהלט אין די טעג, אז עס הויבט איהר אן צו ציהען דערצו.

כל זמן די איז יעווען מיט פיערן האט זי גע מוזט ווייזען א פריילעכען פנים, זיין ליבליך — נו, און זי האט דאך נישט געטארט א מינוט אוועקגיין פון איהם.

ער האט, פערשטייט זיך, נישט געפאדערט איהר אנוועזענהייט ; ער האט אפילו נישט אויסגעדריגט דעם פערלאנג זי צו זעהען.

נאר פלעגט זי נאר ארויס אויף א רגע פון צימער — האט זיך אויף זיין אויסגעלאשענעם פנים געלייגט תיכף דער שטעמפעל פון גרענעצלאזער רחמנות'דיגקייט.

זי פלעגט ארויס אין אנדערען צימער, בכדי בלויז כאפען א בליק אין די צייטונגען.

דאס איז ביי איהר געווארען א מין ליידענשאפט.

די בלעטער זענען פול געווען מיט פערשידענע סבראס וועגען איהר, און דער אמת האט זיך דארט דורכגעפלאכטען מיט'ן שקר.

אזוי ווי דאס אלדאס איבריגע איז געווען אויסגעקלערט, איז די גאנצע אויפמערקזאמקייט פון דער פרעסע געווען געווענדעט אויף דעם ענין-בעלאדאנא.

די רעפארטערען האבען ממש בעלאגערט די מאדאם אבאיס און איהרע מיידלעך.

די קליידער, וועלכע בעלאדאנא האט געטראגען זענען געווען אפגעמשלט ביז צו דער קלענסטער קלייניגקייט. מען האט זיך געאמפערט וועגען די שעהן פון איהר זיין ביי דעם מאדאם אבאיס.

לסוף האט זיך איינער פון די זשורנאליסטען אויך אויסגעפינען איהר וואוינונג.

סעווערינא האט זיך אויסגעווינען, אז דער סוד איהרער איז געווארען אויס סוד...

דער יונגערמאן איז אהער געלאפען דערגיין, ווי האלט עס מיט פיערס געזונט.

דער דאזיגער ווידיט האט געווענדט סעווערינאס אויפמערקזאמקייט דערויף אז פיערס געשטאנד בעסערט זיך נישט, און איך יעצט אווענט אויך האט איהר דער פראפעסאר אנרי געזאגט ראלועדעם

— דער מאן אייער וועט פערבלייבען מעהר ווענ'גער אזא מתמר ווי איצט : זיין שכל איז עטוואס געשטערט... מעגליך, ער וועט עטוואס בעסער אנהויבען צו רעדען און בעסער געוועגען מיט'ן האלז און מיט די הענט... דער איבעריגער טייל קערפער איז אפער ביי איהם אפגעשטויט...

— איך דאנק אייך, דאקטאר, — האט סעווערינא געזאגט.

זי האט דערשפירט אנ'אויסערגעוועהנליכע נויטווענדיגקייט צו לאכען. לאכען — לאכען ביז ספאזמעס, ביז היסטעריקע :

אט צו וואס זי האט דערפיהרט איהר פיערן ! איהר איין-און-איינציגען פיערן !.. ער וועט נישט קענען לעבען אזוי ווי אלע איבעריגע מענשען לעבען. נאר אין איהם וועט זיין גענוג לעבען, בכדי צו ליידען...

(פארטזעצונג קומט)

היי-יעהריגע קינות אונטערן צייכען פון דעם חורבן אין דייטשלאנד

נעכטען צו קינות זענען אלע שוהלען און בתי-מדרשים געווען איבערפולט מיט יודען. אויף דער אלטשטאדט האבען יודען געשלאסען פריהער די געשעפטען.

די היי-יעהריגע קינות זענען געזאגען אונטער'ן צייכען פון דעם חורבן אין דייטשלאנד.

ווען ס'האט זיך דערהערט דער „איכה ישבה בדד, העיר רבתי עם היתה כאלמנה", האבען זיך טרערען געגאסען. בפרט ביי די הונדערטער פליטים פון דייטשלאנד, ביי יודען וואס האבען קרובים אין דייטשלאנד.

ר' ישראל מאכט א געוואלד
און דעם משה'לען שלעפט מען ארויס פון אונטער'ן בעט

(א) איינער, ישראל ראזענבערג (מארישינער 5) האט זיך נעכטען געקליבען אין א ווייטער געשעפטליכער נסיעה.

ער איז דעריבער ארויס אין גאס, בכדי צו ערלעדיגען א רייהע ענינים. אינצווישען ווען האט ער זיך דערמאהנט עפעס און איז אוועק צוריק אהיים.

דא האט ער אבער געטראפען אויפגעבראכען די טיר, און א שרעקליכע אונארדנונג אין שטוב.

ער האט געמאכט א געוואלד, א געדרידער — זענען געקומען צולויפען שכנים; און מ'האט פון אונטער א בעט ארויסגעשלעפט דעם פראפעסיאנעלען גנב, משה פרידמאן אהן א בעשטימטען וואוין-ארט.

מען האט אויך פון דארט ארויסגעשלעפט עטליכע פעק מיט גע'גנב'עטע זאכען אין'ם ווערט פון 760 זלאטעס.

דער גנב איז איבערגעגעבען געווארען אין די הענד פון דער פאליציי.

זעלבסטמארדען פון דינסטמיידלעך

(2) עהרנעכטען אין אווענד האט זיך גע'סם'ט מיט גאז דאס 20-יעהריגע דינסטמיידעל, מאריאנא מיסמשאק (פלאצע 1 מאי 73).

פאגאטאוויע האט איר ערטיילט ערשטע הילף. זי האט זיך אפגעזאגט אויפצוקלערען די סיבה פון איהר טראגישען שריט.

• • •

(2) פאריגען פרייטאג האט מען אויף די באהן-שינעס צווישען גאלקובעק און קאלושקי געפינען א צושניטענע פון דער באהן. די 16-יעהריגע העלענא זארעק, א דינסטמיידעל.

די אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט, אז דא האט נישט געקענט זיין קיין פאל פון זעלבסטמארד, נאר ס'איז זיכער ווי אלץ, א צופאל: דאס מיידעל האט שפאצירט, און די באהן איז אויף איהר ארויפגעפאהרען.

א דונער האט געטראפען
אין א פארפאלק, און פערברענט א הויז אין א דארף

(א) אין דארף סטשעלצע גורנע, וולאדימירער קרייז, האט א דונער געטראפען אין'ם הויז פון וולאדיסלאוו יאנאדא.

דער דונער האט אין זיין פאלען געטראפען דעם באלעבאס'ס זוהן, סטאניסלאוו און די שנור זיינע, זאפיא, וועלכע מ'האט אין א שווערען צושטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל.

עס איז ענטשטאנען א שרפה און מיט'ן פייער זענען אוועק דאס הויז און א שטאל.

די 2-טע קאנפערענץ פון וועלט-פערבאנד פון אלגעמ. ציוניסטען

די צווייטע קאנפערענץ פון וועלט-פערבאנד פון אלגעמיינע ציוניסטען וועט פארקומען דעם 19., 20, 21, אויגוסט ה. י. אין פראג (טשעכיען) די עפנונג פון דער קאנפערענץ איז דעם 19-טען אויגוסט 11 פריה.

די טאג-ארדנונג: ערעפנונג, רעדע געווידמעט דעם אנדענק פון ד"ר ח. ארלאזאראוו. וואהלען פון א פרעזידיום, בעריכט פון דער לייטונג — דר. י. שווארצבארד, וואהלען פון א פערמאנענץ אויסשוס.

19,8 פ. מ. פראגראם, ארגאניזאציע און יוגענד פראבלעם פונ'ם וועלט-פערבאנד, רעפ. ד"ר י. שווארצבארד; בודזשעט — רעפ. ד"ר פ. ראטענשטרייך; „די איצטיגע לאגע אין ציוניזם און אין ארץ-ישראל" — רעפ. מיטגלידער פון דער עקזעקוטיווע — פראפ. ז. בראדעצקי און ע. ניומאן; די שטעלונג פון פערבאנד צו די קאנגרעס-פראגען. א) אונזער פאליטיק—רעפ. ד"ר ב. מאסינזאן (א"י)

19.8 אוו.: די שטעלונג פון פערבאנד צו די קאנגרעס-פראגען (המשך): ב) די אצטיגע ווירטשאפטליכע אויפגאבען — רעפ. ד"ר ע. שמארעק ג) ארבייט און קאפיטאל אינ'ם אויפבוי פון ארץ-ישראל — רעפ. ד"ר י. רופאייזען (טשעכיען) ד) די פינאנסען פון דער בעוועגונג — רעפ. ד"ר מ. ראטענבערג (אמעריקא. ה) קולטור-פראבלעם— רעפ. א. בערלין. ו) ארגאניזאציע און עקזעקוטיווע—רעפ. ד"ר א. גרינבוים.

20.8 פ. מ. און נ. מ. דעבאטען.

20.8 אוו. — זיצונגען פון פערמאנענץ-אויסשוס און זיינע סוב-קאמיסיעס.

20.8 פ. מ. רעזאלוציעס און וואהלען פון די ארגאנען פון וועלט-פערבאנד.

אנ'ענטוישטער אין ליבע
שיסט זיך, פאהרענדיג אין דער באהן

(2) נעכטען ביינאכט האט זיך אין דעם צוג, אויפן וועג פון קאלושעק קיין סקאזשיסק, געשאסען אין דער ברוסט דער 29-יעהריגער יאן קאזשימיעזש קורפינסקי פון גראוונער פון גאלקובעק).

ערשטע הילף האט איהם ערטיילט א דאקטאר, וועלכער איז געפאהרען מי'ט דער באהן, און מ'האט איהם אפגעפיהרט אין א שפיטאל אין ראדאם.

פון די בריף, וואס מ'האט ביי איהם געפינען, האט מען זיך דערוואוסט, אז ער איז זיין טראגישען שריט בעגאנגען צוליב א ליבע-ענטוישונג.

אוועקגעקומען א יוד

פון 79 יאהר, ער הייסט יעקב שלמה באום, ווער ס'וועט ערגיץ אנטרעפען דעם זקן ווערט געבעטען צו וויסען געבען צו משה גזשיבאווסקי, פאלודניא-ווא 39.

ראדיא-פראגראם
דינסטאג, דעם 1 אויגוסט 1933

9,25 גאטעסדינסט פון זאקאפאנע, 11 — טראנסמיסיע פון זאקאפאנע. 4 — קאנצערט פון טשעכאסלאוואקיע. 5 — רעפעראט. 5,15 קאנצערט. 6,15 רעפעראט. 6,35 לייכטע מוזיק. 8 לייכטע מוזיק 9 רעפעראט 9.10 קאנצערט, 10 קאנצערט

• • •

פון אויסלאנד

7,30 ריגע, קאנצערט. 8 — קעניגסוואוסטערהאוזען סימפ. קאנצערט. 9,40 דאווענטרי קאמער-קאנצערט.

פערמשפט א גנב מיט א פאסער

(א) דאס שטאטישע געריכט האט נעכטען פערמשפט דעם גנב טעאפיל מאלאוואניעץ אויף 8 חדשים טורמע, און דעם פאלוירי קיוזע פרייבדליך, פאר פאסעריי — אויף 2 חדשים טורמע.

מיר מאכען קיין געשעפטן נישט מיט אונזערע בלוטיגע דייטשע שונאים!

Dr. med. H. LUBICZ
ספעציאליסט פאר וועענערישע און געשלעכטס-קראנקה.
צוריקגעקעהרט
צעגעלניאנא 7, טע. 141-32.
נעהמט אן פון 8—10 פריה, פון 12—2 נאכמ. און פון 5—8 אווענד, זונטאג פון 9—11 בייטאג.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי — — —	80 00
3 פראצענטיגע בוראוולאנע —	39.00
4 „ דאלארובקא —	49.00
7 „ סטאביליזאציע (אמ.)	51.50
8 „ ווארשאווער סאנד-בריף	42.50
8 „ לאדזער „ „	38.50
ענגלישע פונט — — —	29.81
דאלאר - אפיצ. 6 46, נישט אפיצ. —	6 46
גאלד-דאלאר— — — —	9.10
גאלד-רובל — — — —	4 82
דייטשער מארק — — —	2 .10

Dr. R.
Zalcwasser
CHIRURG — כירורג
ציגעל-גאס 19, טעל. 17-125
נעהמט אן פון 1—2 בייטאג און פון 4—7 נאכמ.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 07-149
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוואכע-בעהאנדלונג און ספעציעלע בעראטונג.
עלעקטראנאליזען.
נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען.

ד"ר מעד.
מ. העללער
ספעצ. פאר הויט און וועענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע
8 טראוגוטא 8, טעל. 17989.
נעמט אן ביז 10 פריה און פון 4—8 אוו.
פאר פרויען א ספעציעלע ווארטע-זאל.
אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

ר. איזראעל • דירעקטאר אדאלף גאלד
סענסאציאנעל-שפאנענדער ראמאן פון יודישען לעבען
• 10 •

— וואס איז ד אגעשעהען, האט ביוטא זיך באך אלץ נישט געקענט בערוהיגען.

— איך אליין ווייס אויך נאך נישט וואס דא איז אייגענטליך געשעהען, יעדענפאלס האט דער גאנג א שייכות מיט דער בעקאנטער ארטיסטקע אדא.

— אדא? דער נאמען איז דאך מיר אזוי בעקאנט, האט ביוטא דורך טרערען געזאגט, איך האב איהם שוין זיכער ערגעץ געהערט.

און באלד האט זיך ביוטא דערמאנט, אז נאך זעהר רעצענזיע ביי איהר אין דער וואוינונג, וועלכע איז פארגעקומען מיט עטליכע שעה צוריק האבען די פאליציי בעאמטע צוגענומען א פעקעל בריף מיט דער אונטערשריפט „אדא". זי האט אבער זיך גאר נישט וועגען דעם וויסען געמאכט, ווייל זי האט נישט געוואוסט מיט וועמען זי רעדט.

דערווייל האט די אויספארשונגס-קאמיסיע פערענדיגט די ערשטע אויספארשונג. ס'איז נאך געבליבען איין זאך אויסצוהערען די פרוי ביוטא וויס, וועגען וועלכער די קאמיסיע האט שוין געוואוסט, אז זי איז געקומען קיין ווארשא.

די אויספארשונג איז געווען א לייכטע, די אויספארשונגס-מאכט האט נאר געבוי איינמאל און נאכאמאל אדורכגעקוקט דעם פילם, וואס האט פארגעשטעלט דאס פערברענגען פון דער ארטיסטקע אדא אין לאדז און שוין האט מען געקענט פעסטשטעלען מיט וואס פארא פערברעכער מ'האט דא צו טון.

פרוי ביוטא וויס איז געווען א קבאפר עדות אין דער אמת'ן וואס האט זי דען געוואוסט וועגען איהר מאן? זיי האבען זיך אפילו זעלטען ווען עס איז געזעהען, ווי ער האט געזאגט, האט ער שטענדיג געהאט וויכטיגע און דרינגענדע געשעפטען צו ערלעדיגען. שטענדיג געווען אויסער דער שטאט. האבען געוואוינט צוזאמען אט דערפאר, ווייל ס'האט נישט זי האט איהם געליבט און נישט ער זי. זיי זיך נישט געלויבט צו האבען קיין געטרייען מיט א גט און מיט מענשליכע מילער, נישט ברונא האט געשטערט אין עפעס זיין פרוי און נישט ביוטא האט ווען עס איז געהאט פראטעגזיעס אז ער פעררעט זי, ביידע האבען געפיהלט דאס לוידע פאמיליען-לעבען ווי עפעס א משא, וועלכע מ'וועט סוף כל סוף אראפווארפען פון זיך. דעריבער האט ביוטא איצט פאר די אויספארשונגס-בעאמטע נקעניג וואס געהאט צו דערצעהלען.

ביוטא האט זיך אביסעל אויסגעוויינט, זי איז נישט געווען פערצווייפעלט, אייגענטליך וואס איז דען געשעהען, ברונא איז געשטארבען איז וואס, געוויס האט זי פערקלעמט ביים הארצען, אזוי ווי א גוטער בעקאנטער וואלט איהר אפגעשטארבען, אבער מעהר נישט... און דאך איז איהר געווען איבערטערעסאנט טשיקאווע. ווער איז דאס די דאזיגע אדא? ווי זעהט די אויס? זי וואלט דוקא געוואלט אנקוקען די ארטיסטקע, און בלייבענדיג אליין מיט הערמאן טאובע האט זי זיך דירעקט צו איהם געווענדעט

— מיין הער, איהר זענט זעהר העפליך צו מיר, הגם איך קען אייך נישט. איהר בעמיהט זיך מיך צו טרייסטען, אפשר איך וואלט געוואלט פון אייך איין געפעליגקייט

— ביטע זעהר, איך וועל אויספיהרען יעדען אייערען פארלאנג

— ניין, ס'איז נאר א קלייניגקייט, איך וואלט זיך געוואלט אדורכרעדען מיט דער ארטיסטקע אדא

— איך וועל איהר פארלעגען, אויב זי וועט מסכים זיין...

— פארוואס זאל זי נישט מסכים זיין, איך האב דאך איהר זיכער קיין שלעכטס נישט געטון.

— דוכט זיך מיר, אז אייער פערשטארבענער מאן, האט איהר אויך דירעקט קיין שלעכטס נישט געטון, דא האט מען צו טון מיט א זעהר פערפלאנטערטער געשיכטע. גוט, איך וועל איהר פארלעגען

הערמאן טאובע איז ארויס פון ביוטאס צימער און אריין צו אדאן, ס'איז געווען 6 פארטאג אין א לאנגער ווינטער-נאכט, קליינער איז נישט געשלאפען, אדא האט אפילו נאך נישט געהאט אויסגעטון איהרע אווענד-קליידער, און וועלכע זי איז געקומען פון טעאטער.

— א שרעקליכע געשיכטע מיין הער, האט אדא געזאגט, ווער האט זיך געוואלט ריכטען דערויף, אז דער ענין וועט זיך אזוי ענדיגען.

— אבער אויף מיר זענט איהר דאך נישט בייז געווען אויף די ערשטע שרעקליכע געשיכטע

— פערשטעהט זיך, אז נישט, איהר זענט א וואונדערבארער מענש, איך בין ענטציקט פון אייך

— א דאנק פאר'ן קאמפלימענט, אבער איצט האב איך צו אייך א ביטע

— דהיינו?

— נו, איהר ווייסט, אז אין צוזאמענהאנג מיט'ן מארד וואס איז דא געשעהן איבער ברונא וויס איז געקומען קיין ווארשא זיין פרוי, א קליין איידעל בעשעפעניש, זי איז געצעלט צובראכען און פערצווייפעלט, זי האט מיך געבעטען, אז איך זאל ביי אייך איבערוועלירען...

— ביי מיר איבערוועלירען? וועגען וואס? מיט וואס קען איך איהר העלפען?

— דאס ווייס איך נישט. איך בין נאר א שליח און וואלט געבעטען א קליינע אונטערעדונג פאר דער פרוי וויס

— גוט איך בין גרייט זי אויסצוהערען, ביטע זאל איך געהען צו איהר, אדער זאל זי קומען צו מיר

— וואס? איהר ווילט געהען צו איהר?

— טאַ איז וואס, וועט מיר עפעס אפקומען פון מיין כבוד?

אויב פאר ביוטאן איז די בעגעגעניש מיט אדאן געווען בלויז א פראגע פון ביי'גוריגקייט, איז עס פאר דער ארטיסטקע געווען גאר עפעס אנדערש, זי האט זיך געדארפט גרייטען צו אנ'אויפריכטיגער וידוי, צו א שווערען געשפרעך, אראפצורעדען זיך פון הארצען

הערמאן טאובע איז ארויס צו ביוטאן און אדא האט געווארט אויף דער אנגאנגענהייטער ווייטע

(פארטזעצונג קומט)

בעשטראפט פערביסענע אנטיסעמי־טישע פערפאלגער אין ווייסרוסלאנד

מינסק (יט"א) די צענטראלע קאנטראל־קאמיסיע פון ווייסרוסלאנד האט די טעג בעטראכט דעם ענין פון איינציגע קאמוניסטען און מאַרשטעהער פון דער מאכט, וועלכע האבען א לענגערע צייט פערפאלגט און גערייצט א געוויסען מינסקער איינוואוינער שווינשטיין.

שווינשטיין האט זיינע צייט מיטגעהאלפען אויסצופירען א גרופע אונטערצינדער, וועלכע האבען בעשלאסען זיך אויף איהם דערפאר נוקם צו זיין. מיט דער הילף פון א גרופע אנטיסעמיטען, וועלכע האבען געוואוינט אין דעם זעלבען הויז, וואו שווינשטיין, האבען זיי שווינשטיינען געשלאגען, געזידלט און אנגעטון אלערליי יסורים. צום סוף האבען זיי שווינשטיינען ערקלערט פאר א משוגענעם און פערשפארט אין א משוגעים־הויז. ווען שווינשטיין איז ארויסגעלאזען געווארען פון משוגעים־הויז האבען זיי ווייטער איהם פערפאלגט. ערקלערענדיג איהם אלס קאנטר־רעוואלוציאנער און שעדליכען עלעמענט. אלס רעזולטאט האט שווינשטיין נישט בעקומען קיין פאספארט און געצוואונגען פער־לאזען מינסק.

די טעג האט די קאנטראל־קאמיסיע — די העכסטע פארטיי־אינסטאנץ — בעטראכט דעם ענין און האט ארויסגעטראגען א בעשלוס, לויט וועלכען דער ארבייטער דעמיאן קובריא איז אויסגעשלאסען געווארען פון דער פארטיי און ארויסגענומען געווארען פון דער ארבייט, די אנטיסעמיטישע קורענצאווא, וועלכע האט גענומען א בעוואונדערטן טעטיגען אנטייל אין דער העצע, איז נאך פריהער ארויסגעשיקט געווארען פון די גרעניצען פון ווייסרוסלאנד. די פארשטעהער פון דער מאכט, וועלכע האבען דער־לאזען די פערפאלגונגען אויף שווינשטיינען, האבען בעקומען שטרענגע אויסריידען. דאס פאספארט־ביורא האט בעקומען א בעפעהל, תיכף ארויס־צוגעבען שווינשטיינען און זיין פאמיליע פאס־פארטען.

יובילעאום פון א יודיש־העברעאישען שריפטשטעלער

ווילנא (יט"א) דער העברעאישער פובליציסט מאיר העניש פייערט די טעג א דאפעלטען יובילעאום— 50־טער געבורטסטאג און 30־יעהריגע שריפטשטעלערישע ארבייט. מאיר העניש האט אנגעהויבען זיין ארבייט אין גאליציען אין דער יודישער און העברעאישער פרעסע, האט אליין רעדאגירט דעם „יוד" אין סטאניסלאוואוו, און האט פיל יאהרען געארבייט פובליציסטיק אין „העולם". אין די לעצטע יאהרען איז ער ווינער קארעספאנדענט פון „דבר" אין ארץ־ישראל.

יודען געדענקט!

היטלערישע באנדעס פייניגען אייערע ברידער אין דייטשלאנד!
אייער געוויסען געבען זיי איז באיקאט אויף סחורות פון דייטשלאנד!

טויזענדער יודען פערזאמלען זיך תשעה־באב ביים כותל־מערבי

(עי"ט. פון 5־טען זייט)

כמעט און פון דעם פלאץ האט מען ארייגעווארפען דעם פייער אין בית־המקדש. אזוי, פונקט נאך פונקט דערצעהלט דער וועגווייזער פאר זיינע צייהערער די שוידערליכע געשיכטע פון דער טראגישער נאכט — און לעבעדיג שטעהט דאס בילד, לעבעדיג, ווי עס וואלט פארגעקומען פאר די אויגען.

אנגעטאפטע מיט טרויער, מיט היסטארישע ערינערונגען, איבערלעבענדיג פון דאס ביי די שווערסטע און טראגישסטע מאמענטען פון דער יודישער געשיכטע, צוגעהט זיך די יוגענד מיט'ן טאג־צו, יעדער צו זיך, און טראגט מיט זיך אנ'ענט־שלאסענקייט צו'דער אויפלעבען דאס לאנד, ווידער שאפען דא אן אייגען ווינקעל פאר דעם ליידענדען פאלק.

בישט נאר ביים כותל מערבי טרויערן די יודען אויף דעם חורבן בית המקדש. אויך אלע שוהלען און בתי מדרשים פון דער הייליגער שטאט ירושלים זענען איבערפולט. און אויב איהר ווילט זעהען ווי פערשידענע טיילען פון דעם יודישען פאלק טרויערן — כאפט זיך אריין אין די בתי־מדרשים פון די פערשידענע עדה'ס. געהט אריין צו די בוכארער יודען, צו די גרויסע, בעלי־גופים'דיגע בוכארער יודען, מיט זייערע שעהנע אריענ־טאלישע קליידער, און הערט זיך צו, ווי זיי זאגען קינות, ווי זיי שטעהען אין תפילה. זייערע ניגונים צו קינות זענען זעהר אינטערעסאנט. דאס איז א געמיש פון רוסישע און פערסישער מוזיק. אפטמאל איז דער געמיש א קינסטליכער און מען הערט א רוסיש יודען טייל בעזונדער, מען הערט בולט דעם רוסישען עלעמענט און בעזונדערס דעם פערסישען. אבער קיין ריין־יודישע הערט מען נישט.

א רייזעם ניגון, ריינע קינות זאגען הערט מען ביי די תימנ'ער יודען. זיי האבען בעהאלטען אין משך פון דורות דעם אלטען יודישען טאן.

„מאכט די יודען דאס לעבען אונערטרעגליך"

איינסבריק (יט"א) אין מינסטער, די הויפטשטאדט פון וועסטפאליען און אנדערע וועסטפאלישע שטעדט ווערט מאסענהאפט פערשפרייט א פלוגבלעטעל, וואס טראגט דעם קעפעל „נידער מיט די יודען און ענדיגט מיט די ווערטער „מאכט די יודען דאס לעבען אין דייטשלאנד אונערטרעגליך". דער אינהאלט פון פלוג־בלעטעל איז אונגעהויער אויפהעצענד.

האקענקרייצלער שלאגען יודען און פערשמירען יודישע הייזער

וויען (יט"א) אין קוראָרט באדען ביי וויען זענען האקענקרייצלער באפאלען ביינאכט דעם שוחט און איהם שווער צושלאגען. איין אנפאלער איז גע־כאפט געווארען און האט בעקומען 4 טעג ארעסט.

בודאפעשט (יט"א) איבער נאכט זענען אין פיל אונגארישע שטעט כמעט אלע יודישע הייזער בעשמירט געווארען מיט האקענקרייצען. דאס איז געשעהען ספעציעל אין די שטעט משטאוואר און ביאר.

היינט ערעפנונג! מעכטיגע פרעמיערע פון סופערפילם פון Metro Godwyn Mayer

„פארוואס האב איך געזינדיגט"

מעכטיגע לעבענס־דראמע מיט דער פרעכטיגער טראגיקערין Helena Heyes אין דער הויפטראלע. אין די איבריגע ראלען: Neil Hamilton, Jean Herscholt
אויסער'ן פראגראם: קלאנג־צוגאבע און אקטואליטעטען. דער זאל איז מעכטיג ווענטילירט און געקיהלט. אנהייב אין געוו. טעג 5 נאכם., שבת און זונטאג 2 בייטאג.

ווערקשטעל שירמס פון און שפאציר־שטעקענס ס. פייגענבוים
לאדז, נארוטאוויטשא 19
עמפפעהלט אין א רייכען אויסוואהל פון קאלירטע דאמען־ און מענער־שירמס און שטעקענס צו קאנקורענץ־פרייזען. נעהמט אן אלערליי רעפאראטורען פון שירמס און שטעקענס.

שיימלען מיט פאריזער שריפטען און פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקל. און רעיעל אויסגעפיהרט אויך אנדולאציע און מאניקור ביי קערש, סקווערא 15

כירורגישער קאבינעט Dra med. M. Kantora
איז געווארען איבערגעטראגען אויף זשעלאנא 5
טעל. 112־22
נעהמט אן פון 1–3 און פון 6–8 אוו. רעטשניצע־פרייזען.

Dr. med. S. MAŁOWIST
האלז, נאז און אויערן־קראנקהייטען
וואוינט יעצט אויף
ZACHODNIA 70, tel. 115-93
נעהמט אן פון 12 ביז 2 מיטאג און פון 3 ביז 4 נאכמיטאג.

א ווארנונג!

אזוי ווי דער בעוואוסטער לאקאטאר שמחה נייפעלד וויל נישט צאהלען קיין דירה־געלד און איז שולדיג 600 זל. און קיין דין־תורה וויל ער נישט האלטען ער איז אנטלאפען פון באלוטער רב. מיר ווילען איהם שענקען די 600 זל. און ער קען אויך פערדינען די דירה און זיך צונעהמען דאס געלד. דעריבער ווארנען מיר איהם, דאס אויב ער וועט נישט קומען תיכף לדין, וועלען מיר זיין געצוואונגען אויסצופיהרען די עקסמיסיע דעם 3־טען שערפיען ד.י.
די ווירטשאפט פון בושעושינער 35.

פייער און גנבות פערזיכערונגען
אויף לייכטע בעדינגונגען ערלעדיגט שנעל און פינקטליך דאס בעקאנטע פערזיכערונגס־ביורא
שיינבערג,
פילסודסקיעגא 39
טעל. 129־04.
בעמערקונג: אגענטען ווערען אנגענומען נעבען פראוויזיע און פעסט געהאלט. טעגליך פון 8—11 פארמיטאג. 3791

די ביורא פון ציימונגען פון Aleksander KLINGBEIL
ציגעל־גאס 22
פערסם'ט לאדז מיט דער היטלערישער פרעסע.

Dr. ALEXANDER MARGOLIS
אינערליכע קראנקהייטען. ספעציאליטעט: מאגען און קישקעס
האט זיך איבערגעצויגען אויף פושעיאזד 20, טעל. 112-31
נעהמט אן פון 5–6 נאכמיטאג. 9196

אכטונג, מיטגלידער! פון דער אלטשטעטישער פאלקס־באנק אין לאדז, פל. קאשטשעלני 4
וועלכע האבען בעקומען מאהנונגס־בריף פון דער יעצטיגער פערוואלטונג, ווערען געבעטען אין זייער אייגענעם אינטערעס צו מעלדען זיך גאוואָ־טארגאווא 14. ח. 40 טעגליך פון 4–5 נאכם. 3385

8־ונג, לעטניקעס אין וואשניאווא־גורא
איז צו בעקומען דעם „נייעם פאלקסבלאט" פון 8 א זייגער פריה ביי יאמניק, ווילא קאוואלע.
עס ווערט אויך אבגעשיקט אהיים.

געזונט איז אַן אוצר
Primeros PREZERWATYWY
איז די גאראנטיע פאר'ן געזונט.

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט־קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער־שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
צוריקגעקעהרט
נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום־טוב פון 9 — 1 פארמיטאג. בעזונדערער ווארטע־זאל פאר פרויען.

רעטשניצע זגערזשער 17
נעהמט אן קראנקע אין אלע ספעציאליטעטען
פון 9 פריה ביז 7 א זייגער אוונט.
וויזיט 3 זל.

שוין ערשינען נעונך
דיכטונג אין פראזע פון פרץ אפאטשנער
מיט בעשטעלונגען זיך ווענדען: P. OPOCZYŃSKI, Łódź, Piotrkowska Nr. 69.

לעטשניצע כראברעגא 4 רוג זגערזשער 87
נעהמט אן קראנקע פון אלע ספעציאליטעטען
וויזיט 3 זל.
ווענעראלאגישער קאבינעט. 3371

אכטונג!
נעגען שווייס פון די פיס
טויזענטער מענשען האבען זיך שוין אין בערצייגט, אז פאר א פאר גראשען נעגען שווייס פון די פיס. אויך צו אדטשיס־קעס, ווי אויך א גוט מיטעל צו וואנצען פאר א פאר גראשען א פלעשעל.
געדענקט גוט דעם אדרעס: סטארי־רינעק 1 № ביים ציימונגס־עקספעדער
ווערניארזש.
היט אייך פאר נאכגעמאכטע.
אויך פיעטריקאווער ראג צעגעלניאנע נעבען גאלאנטעריע־געוועלב ביים צייטונגס־פערקויפער.

אכטונג, בארוט!!!
די איינציגע פוילישע־יודישע ביבליאטעק
א. נ. פון א. איליזענשלאס
לימאנאווסקיעגא 15
פראקלאמירט א בילגען חודש אהן קויציע. חודש־אפצאל פאר ארבייטסלאזע נור 40 גר.
א גרויסער אויסוואהל פון נייע ביכער.
די ביבליאטעק איז אפען יעדען טאג (חוץ דינסטאג) פון 7 ביז 10 אוונט.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

עס ווערט געזוכט א מאשין נייהער צו קאסטס (לאטשען). צו ערפאהרען לימאנאווסקיעגא 28, וועגנערסקי. 3988

עס ווערט געזוכט א פריילין צו נייהען סוויטערס. זגערזשער 9, בענדער־מאכער. 3989

עס ווערט געזוכט פון זאפארט א וויקאנטשארקע צו גארסעטען. זיך מעלדען צעגעלניאנא 22, וואוינונג 27. 3988

א יונגעל אדער א יונגערמאן. עס ווערט געזוכט א יונגעל צו צוטראגען ציימונגען אויף אנגעוויזענע שטעלען. פולע בעקעס: יגונג און א קליין געהאלט. צו ווענדען זיך רינג רזשגאווסקא און סיע־ראדוקא, ביים ציימונגס־פערשפרייטער גייער.

פערשידענעס

Na nadchodzący sezon znacznie obniżamy ceny żarówek regenerowanych 100% gwarantowanej jakości. Także skupujemy od odbiorców stare przepalone żarówki. Reprezentacja wentylatorów firmy „Wicher". Przedstawiciele, wojażerowie, domokrążcy poszukiwani. Zgłosić się M.Szeps, Magistracka 16, telef. 247-73.

Zgubiłem kartę rejestracyjną wojskową na imię Lachmana Izraela, Sienkiewicza 15 oraz rejestracyjną kartę na rower. Zwrócić takowe do Działowskiego Kilińskiego 33 za wynagrodzeniem.

אנאנסען־פרייז פאר א מילימעטער־שורה

פאר'ן טעקסט—8 גר. פרייטאג און ערב־יו"ט־24 גר. אין דער זייט שפאלטען
אין טעקסט—40 . . . . 60– . . . 4
נאכ'ן טעקסט—12 18–
אויסער דער שטאט 50 פראצ. טייערע, אויסלאנד 100 פראצ. טייערע. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 ז. יעדע ווייטערדיגע חשוש — 10 גר.

אבאנאמענטס־פרייז: אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען אהיים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדריקען די אנאנס אדער צוריקצובאצאהלען פאר דעם אנאנס פאר'ן אינהאלט און טער מין פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.